

וערות הים מ"י ט"ז פ"ט

חלופי גרסאות

פ"א א אינן מספיקין ג"ז מספיקין

תוספות חדשים

א במשנה חוץ משל עכו"ם דתיב כתיב כנגטי כתיב ונתיב נגע לרעת כתיב חן אחותכם אחותכם מטמא כנגטי וחין אחות עכו"ם מטמא כנגטי. כך חין נגדיין וגופן מיטמאין כנגטי. דליתקם כולה נגעים (הב"ש):

אליהו רבה

פרק יא א אפילו חוש אפילו משיחה כו' ואלע"ג דל חלף ותדף חלף נפשו לא מטמא כנגטי עורות הים לא מטמאין וחוץ ומשיחה נמי לא מטמאין כנגטי עד שיהא בו כדי להרוג שלם על שלם מ"מ הואיל ותכר לן דבר שהוא מקבל טומאה שהטוט ומטמאה הוא הים המקבל טומאה ואפילו חין מין המקבל שאר טומאות ולא טומאת נגעים טמא כנגטי:

הירדשו כהר"ח

פרק יא במשנה א

ערות הים כו' עכ"ל יש לדקדק למה לא קתני הכא חוץ מכלב הים כמו שהוא בבב"ב כליס פרק י"ז משנה י"ג אליבא דר"ע ע"ש דב"ה הלכתא ע"ש אפ"ר לומר דבשלמא לנין טומאה דילוף ק"א (ויקרא י"ד) ע"ש ושם כתיב בפסוק או בנד או עור אף שסתם בהרים הוא של צמר ופשתים וצמר הוא הגדל בארץ ורומ"י דהכא שער אע"פ מרבינן ג"כ כלב הים ספני שהוא בורח ליבשה ע"ש אבל גבי נגעים הוא (ויקרא י"ג) והכי כתיב בפסוק זה כגד כי יהיה בו נגע צרעת בבגד צמר כו' או בעור ולמה לו היבט בגד שבראש הפסוק חוץ ללומר וכי יתן נגע צרעת בבגד צמר כו' אלא ה"מ והבגד איזה בגד דוקא בבגד צמר כו' שהוא הכל בארץ ולא היה כלל בים ודומיה דהכא או בעור שהוא דוקא ממה שמארץ ולא היה כלל בים והש"י יודע האמת:

מיטמאין ובכאן דלא חנן חוץ מגר חושב. משמע דשל גר חושב נמי מיטמא (וכמ"ש הר"ב) וכ"כ הר"ש. אבל חין נראה כן מדברי הרמב"ם* (דא"כ רבותא לאשמעי' דלא חווי גר חושב. ובחבורו פי"ג מהט"ז (הל' צ) העתיק ל' המשנה. ואפשר דס"ל דחנא סתם חלעיל צרפ"ג דקהני וחון מגר חושב דה"ה הכא ודעת מהר"ם דגר חושב מיטמא. כמ"ש בשמו צרפ"ג. וק"ל ליעל הר"ב והרמב"ם. אחמי הקדמינו עבדים לנשים. ובכל דוכתי חנן נשים ועבדים]:

חוי' משל עובדי כוכבים

עיון מ"ש צר"פ דלקמן]:

יראו בתחלה

פ"י הר"ב. אפי' כנגע שהיה צהם קודם שצאו ליד ישראל. ולא דמי להא דחנן לעיל רפ"ז אלו בהרות טהורות שהיו צבועדי כוכבים קודם שנתייר. וכשנתייר הוא כקטן שגולד. אבל הכא האי בגד הוא חוץ לנגעים כו' הר"ש. ומ"ש הרב הלכך ימים כו' החלט או הסגר. כאלו אינו הוא. ול"ד לימי מיר או הגדה וזה וזב דחלוין בעלמן: וערו"ת הים חין מיטמאין כנגטי. כחצ הר"ב דכתיב לפשטים וללמר או בעור. מה למר ופשטים מין הגדל בארץ. ולא יקשה לך אמרו בלמר שהוא (אינו) מין הגדל בארץ לפי שהצבלי חיים אמנם (הם חיים) מן הלמחים. הרמב"ם. ועיון מ"ש במשנה ב' פ"ז דב"מ (ד"ה ובהלוש) ולענין היקש עיון לקמן משנה ח' (בפ"י הר"ב): חיבר להם כו' טמא. בת"כ ת"ל או בעור להביא את שחבר לו מן הארץ. ופי' בעל קרבן אהרן דג"ל דמהניקוד יליף זה. דה"ל לנקוד הב"ב בקמן ונקודה בשו"א שמורה על הסמיכות שיראה הסמוך לעור אחר לרבות עור שבים חס יהיה מחובר עמו מן הגדל בארץ אפילו בכל שהוא ע"כ. וחין כ"ל כלל שהרי מלינו כיוצא בזה הריבוי במס' כליס פי"ז משנה י"ג ושם לא נאמר אלא עור. ולא בעור. אבל הלימוד הוא כדכתיבתי שם דייק מדכתיב או. וה"מ למכתב בוי"ו ועור וא"כ בלא וי"ו כלל כמ"ש שם בס"ד (* צר"פ והכ)

מלאכת

יראו בתחלה כו"ל. (והפירוט אפילו על נגע הנמא צבדו) של כנגעי קודם שנתייר. ול"ד להא דחנן לעיל רפ"ז אלו בהרות טהורות שהיו צבועדי כוכבים קודם שנתייר. וכשנתייר הוא כקטן שגולד. אבל הכא האי בגד הוא חוץ לנגעים כו' הר"ש. ובסוף פי'

יבין

אע"ג דלמ"ס כנגעי אדם. וכ"ש צבדי נשים עבדים וקטנים. דהרי כל ה' גם כנגעי אדם קטנים (ועיון רפ"ג): ב' ר"ל חס בשטה שקנה מן הצבדים. מלא בזה נגע שכבר הוא בזה. נחשבי' כאלו השתא הוא תחלה שלכן. דהיינו כאלו נולדו השתא כשהן של ויראה (א): ג' לאו דוקא. אלא הוא שם כולל לכל מימיו הארץ. ור"ל עורות של דגים. או של שאר בהמות שמדורן בניסין (וכן בכל דוכתי במשנה. קורא התנא. גם נהיות בשם ים ככלים פי' מ"א. ובכתיב דכ"ה א'. והוא לה"כ ולמקום המים קרא ימים. חון מהיבט דמוכת שלים ממש מתחון [כפ"ה פ"ח מ"ח ומקוואות פ"ה מ"ד]: ד' לעור דקרא חתקש ללמר ופשטין אשטיין גדילים ואע"ג שיש כמה דגים שאוכלים עשבים. אעפ"כ קים לכו לרצון שיוכלו להחזיקים ממים לבד: ה' לעורות חיות הים: ו' בגד מלמר ופשטין או מעור. אע"ג שעשוין רק כמשמחה דהיינו באנדכען בל"א. ואע"ג דחוט ומשיחה חמ"סו נגעים. מלאין

משנה אחרונה

עבור ר"א בר"ם אומר הרי הוא בהסגרו ע"כ ומשמע דמוחלט כיון שאין בו דין מכירה ומתנה שאסור בהגאתו הרי הוא בטומאתו לדברי הכל כאלו לא מכרו: ועורות הים. והא דלא חני נמי בגדים של ים פי' לעיל: חובר להם מן הגדל בארץ. מה שהשיב תו"ט על בעל ק"א מההיא דמס' כליס בשאר טומאות דלא כתיב התם בעור אלא או עור. נעלם ממני מ"ש הרמב"ם בפירושו שם דמאז בעור דהכא יליף התם וכן העתיק הר"ש כאן לשון ת"כ. אלא מ"ש בק"א דמהניקוד יליף לה. כ"ל דא"ל לפי מ"ש הר"ש מן הת"כ יכול עור המנה ועור החיפה מטמאין ת"ל בכל מלאכת עור יצאו אלו שלא נעשה בהן מלאכה ע"כ. משמע לעור שלא נעשה בהן מלאכה אין מטמאין וא"כ למאי הלכתא כתב או בעור הא כל שלא נעשה בו מלאכה אין מטמאין ולהכי מיתורא דרשי ל' דמסכתא עור טהור כגון עור שבים דמטמא והיינו חס חכרו להגדל בארץ. והא דלא מוקמי ל' בעור שלא נעשה בו מלאכה וחכרו לנעשה

* ר"ל אלו ה' גדל בארץ.

אחינה לא: יראו בתחלה. אפילו כנגע שהיה צהם קודם שצאו ליד ישראל דהאי בגד הוא חוץ לנגעים אלא שרשותו של עכו"ם היתה מעכבת הלכך ימים שהיה צהם כנגע צבועדי בהרות העכו"ם חין עוליס לו מן המנין. ומשבה לרשות ישראל. יראה בתחלה: וערות הים חין מיטמאין. דכתיב (ויקרא י"ג) לפשטים וללמר או בעור מה למר ופשטים מין הגדל בארץ. אף עור ממין הגדל בארץ: חיבר לחן. לעורות של דגים הגדלים מן הים: מן הגדל בארץ אפילו חוש אפילו משיחה. ובלבד שיחברו לו כדרך חכורו בשתי תכיפות

חוי' משל עכו"ם

העכו"ם יראו בתחלה (י) ועורות הים (י) אינן מטמאין כנגעים (י) חיבר להם (י) מן הגדל בארץ (י) אפילו חוש אפי' משיחה

יראו בתחלה

פ"י הר"ב. אפי' כנגע שהיה צהם קודם שצאו ליד ישראל. ולא דמי להא דחנן לעיל רפ"ז אלו בהרות טהורות שהיו צבועדי כוכבים קודם שנתייר. וכשנתייר הוא כקטן שגולד. אבל הכא האי בגד הוא חוץ לנגעים כו' הר"ש. ומ"ש הרב הלכך ימים כו' החלט או הסגר. כאלו אינו הוא. ול"ד לימי מיר או הגדה וזה וזב דחלוין בעלמן: וערו"ת הים חין מיטמאין כנגטי. כחצ הר"ב דכתיב לפשטים וללמר או בעור. מה למר ופשטים מין הגדל בארץ. ולא יקשה לך אמרו בלמר שהוא (אינו) מין הגדל בארץ לפי שהצבלי חיים אמנם (הם חיים) מן הלמחים. הרמב"ם. ועיון מ"ש במשנה ב' פ"ז דב"מ (ד"ה ובהלוש) ולענין היקש עיון לקמן משנה ח' (בפ"י הר"ב): חיבר להם כו' טמא. בת"כ ת"ל או בעור להביא את שחבר לו מן הארץ. ופי' בעל קרבן אהרן דג"ל דמהניקוד יליף זה. דה"ל לנקוד הב"ב בקמן ונקודה בשו"א שמורה על הסמיכות שיראה הסמוך לעור אחר לרבות עור שבים חס יהיה מחובר עמו מן הגדל בארץ אפילו בכל שהוא ע"כ. וחין כ"ל כלל שהרי מלינו כיוצא בזה הריבוי במס' כליס פי"ז משנה י"ג ושם לא נאמר אלא עור. ולא בעור. אבל הלימוד הוא כדכתיבתי שם דייק מדכתיב או. וה"מ למכתב בוי"ו ועור וא"כ בלא וי"ו כלל כמ"ש שם בס"ד (* צר"פ והכ)

שלמה

רע"ל בשתי תכיפות או יותר ע"כ. והיינו דקתני דבר שהוא מקבל טומאה כלומר שיהא החכור בענין שאם חדר שני כליס כיוצא בו שיהא האחד מקבל טומאה מחכורו והיינו בשתי תכיפות. הרמב"ם והרא"ש ז"ל: ערפן

ישראל

פי"א (א) זא"ת מה אריא שקנה מעכו"ם. הרי גם בקנה מישראל. ואפילו לא קנה כלל אלא הרי הוא של עצמו. כל שלא חרץ הכהן עדין משפט הנגע. יראה השתא בתחלה. י"ל דלאו הקולא קמ"ל. דהיינו דאף שפשה ביני ביני יותר ממה שהיתה ביד העכו"ם. אפ"ה יראה כאלו השתא נולד והינו מחליטו. אלא החומרא קמ"ל. מדכ"ל דלהיו כנגעי אדם שגולדו בזמן פטור דטהור גם בזמן חיוב. להכי קמ"ל דצבדד שאני שגם ביד נכרו ה' הגדל עצמו מל"ע ראוי להטמא כנגע לולא ששייך לעכו"ם. ולהכי כשכח השתא ליד ישראל. רק

מלאכת

יראו בתחלה כו"ל. (והפירוט אפילו על נגע הנמא צבדו) של כנגעי קודם שנתייר. ול"ד להא דחנן לעיל רפ"ז אלו בהרות טהורות שהיו צבועדי כוכבים קודם שנתייר. וכשנתייר הוא כקטן שגולד. אבל הכא האי בגד הוא חוץ לנגעים כו' הר"ש. ובסוף פי'

* ר"ל אלו ה' גדל בארץ.

ר עובדיה מברשגורה נגעים כל הבגדים פרק יא תוספות יום טוב נו

ציונים

ב צמר נמלים. ע"י שם ספר

[ד"ה וחבר]. וה"נ דכוותיה ועפי טובא. דהא הכא א"ל למטעי. אילו היו כולם כתובים צו"ו לומר שאינו מטמא בנגעים עד שיהו כולם מחוברים יחד למר ופסחים ושאי וכו' מלבד שהוא טעות שאין שום טועה יטעה בזה כדלעיל הנה בכלן כבר א"ל בלאו הכי. שהרי מפורש בכתוב שאח"כ. והיה הנגע וגו'. כנגד או בעור או בשתי וגו'. ועיין בדבור לקמן בל' הרמב"ם: דבר שהוא מקבל טומאה. כתב הר"ב ובלבד שיחברטו כו' (דלזו היה טמא האחד כשנטמא חצירו). כ"כ הר"ב (פ"ו דכלים

תוספות חדשים

ב במשנה שטרפן. ודוקא עירבן בעורן למר. אבל עירב חושי למר רחלים וחוי למר גמלים בשתי וערב. והרב מהן נגד. טוחל וכתב נלא חושי למר רחלים ליתמא כנגעים טו לא כפלי ברכא. וכן לענין כלאים. וקובע דוקא דעירבן בעורן חיינין. דלילו טוחלן אפילו חוט א' של פשתן וכלה בגד גדול של צמר כולו כלאים (מה"כ).

משיחה דבר שהוא מקבל טומאה (ז טמא ח): ב צמר גמלים וצמר רחלים שטרפן (ט) זה בזה. אם רוב מן הגמלים אינם מיטמאין בנגעים (י) אם רוב מן הרחלים מיטמאים בנגעים. טחצה

משנה אחרונה

בו מלאכה והא דכתיב בכל מלאכת עור שלא נעשה לאפוקי עור שלא נעשה בו מלאכה שלא חדרו. י"ל דשלא חדרו לא כריך מיעוט דמלאכת עור. דבהא איכא מיעוט אחר דכתיב בכל כלי עור משמע דכלי צעיון וכ"כ הרמב"ם בהדיא פ"ג מה"ט"ז עור שאינו מטמא חושי מטמא בנגעים וכן עור גולם קודם ששאו כלי אינו מטמא בנגעים טח"א

שארנו בסוף (כלאים) ואם זה העור (של ים) אז יטמא בנגעים. לאומרו או בעור (אזיזה עור שיהיה) וזה ענין אמרו דבר שהוא מקבל טומאה (ר"ל אם היה זה החבור חצור ישימהו מקבל טומאה) כאשר נגע טומאה בזה הדבר הגדל בארץ הנה זה העור או יטמא בנגעים. אע"פ שהוא ימי. והוא אמרו בספרא או בעור להביא את שחיבר לו כל שהוא מן הגדל בארץ. אפילו חוט. ואפילו משיחה. ובלבד שיחברטו לו כדרך חבורו בטומאה. ע"כ. אבל מהר"ם כתב בשם הר"י מסמפונט דדוקא הרצועה של עור שחיבר לה טמא. ולא עור חית היס [אע"פ שחבורת עמה] דיקא נמי מדקתני במתני' טמא. ולא קתני מטמא. וכו' עוד מהר"ם. דבר שהוא מקבל טומאה ל"ל דים צו כשיעור. הכגד שלש על שלש. עור חמשה על חמשה. ולא בטיל ברוב. כיון דלא טרפן זה בזה כמו בסיפא. ע"כ. הרמב"ם בחבורו פ"ג מה"ט"ז [הלכה ה'] דייק לכתוב מטמאין: ב צמר גמלים ולמר רחלים כו'. בת"כ יליף מבגד למר. לפי שאין קרוי למר סחם אלא למר רחלים וכמ"ס

מלאכת שלמה

רהלים והוטי למר גמלים בשתי וערב וארג מהם בגד הוחל וכבר נראה חושי למר רחלים ליתמא חו לא כפלי ברכא וכיוצא במשנה זו במס' כלאים

ב שטרפן. ערבן יפה יפה כמו כלים ערופות ואח"כ טוחלן ואלוין בתר רובה ויראה דדוקא ערבן בעורן למר אבל עירב חושי למר

יבין תפארת ישראל יבין

ויביקש דעת סי' מ"ד: ח) אפילו בכהנגע הוא במקום הספור. ודיקא נמי. דהרי אפילו בחבורו חוט קתני. וחוט אפילו רוחב גרים אין בו. וא"ל צו כנגע כלל? וכ"ל לרב"א ה"ל סימן ו'. אבל בכל גונא לריך שיהיו מחוברים יחד בחיבור של קיימא: ט) ר"ל ערבן יחד זכ"ו. וטוון יחד. ועשה מהן בגד. או שטוח חושין מתערבות זהו ולא עשה מהן בגד: י) דלמר רהלים

בכל כלי עור ט"כ: ומירו בעיקר דין זה דלא נעשה בו מלאכה וכל מלאכת עור זה נעשה בו מלאכה. נראה דאיהו מפרש שלא נעשה בו מלאכה כלי משמא ומיהו דוקא בעור מעובד והא דכתב"מ ממעט שלא נעשה בו מלאכה היינו ממלאכת עירוב העור. וזה לא כדברי הרמב"ם דלעיל דגילס אינו מטמא ובפ"ו דכלים כתבנו שגם הר"ש חולק בזה עם הרמב"ם ו"ל: אפילו חוט או משיחה. פירשנו פ"ו דכלים: דבר שהוא מקבל טומאה טמא. הרמב"ם מפרש דהב' טמא אפי' החלק של ים. והר"י מסמפונט מפרש דאילו טמא אלא זה שמן הארץ אם יש בו שיעור (וכתב מהר"ם דקמ"ל אפי') וזה לפי דברי מהר"ם דמפרש מתני' שיש בגדל מן הארץ שיעור לטומאה. וכתב פ"ו הרב משה למלך דדברי הר"י מסמפונט לא יתפרשו לפי דברי מהר"ם שאם יש כשיעור בגדל מן הארץ מאי קמ"ל למה לא יטמא. ואי לאו דברי מהר"ם י"ל דאע"פ שאין שיעור בגדל מן הארץ מהני. אבל למהר"ם דמוקי לה שיש כשיעור בגדל מן הארץ לא יתכן פי' הר"י מסמפונט דמאי קמ"ל עכ"ל. ואני תמה ע"י איך אפשר לומר דבר כמים משלים השיעור ובהדיא תנן פ"ו דכלים מ"ג העושה שנים מן הכגד ואחד מן השק עתה זה הכלל כל שחבר לו מן החומר ממנו טמא חוט הקל ממנו עתה שמעין שהגרוש אינו משלים שיעור החשוב כמ"ס הר"ב סס. ויראה אני שהדברים ק"ו שזה שאינו מקבל טומאה כ"ש שאינו משלים השיעור. וז"ל שאני הבא דגלי קרא או בעור: עוד כתב הרב משה למלך שם שאפשר לדחוק דאפילו יש כשיעור בגדל מן הארץ קמ"ל דאפילו לא נעשה טומאה אלא בדבר שבים מביא טומאה לשני עכ"ל. גם זה אינו מוכן לפע"ד דע"כ זה שהצדק לא לבעלה הצדק אלא לבוס יורד ופשיטא דאפילו אינו מקבל טומאה מביא משום יד דמן החורה הידות מביאין טומאה אע"פ שבעמקן אין רחויין לטומאה כמו עוקלי אוכלין ואכתי מאי קמ"ל. ולפי' הרמב"ם דטמא אף החלק שגדל בים יוחא. דאע"ג דבעמקא נמי כל שצריך לו טמא מטמא יד ונשאל היד נטמא הכלי. הני מילי היבא דהיד אינו מקבל טומאה והכלי מקבל טומאה. אבל איפכא כגון יד של מתכת שמחובר לכלי והוא יד למטיל נעשה טומאה ביד אינו מטמא הכלי דאפילו נוגע בכלי עלמא אינו מטמא וקמ"ל הבא דאפילו הגדל בארץ מקבל טומאה והכלי מקבל טומאה. ולפי' אחי לישאל דמתני' אפילו חוט או משיחה מן הגדל בארץ כפשטי' שאין ממנו אלא של עור היס ונגע ביד מטמא את השני אע"ג דבעמקא כה"ג לא מטמא. אבל למהר"ם דמפרש שיש כשיעור בגדל מן הארץ לא יתייבש אפילו חוט או משיחה וכן הקשה במשנה למלך ובכתבו עוד בפ"ו דכלים: ודע שכל דמיס' אלו חמורין בין בטומאה נעשים ובין בשאר טומאת המגע ולענין נעשים חני לה הבא ובמס' כלים שנוי' משנה זו לענין מגע טומאות. ומיהו בהך דלס חזר לו מן הגדל בארץ הכל טמא נראה לענין נעשים דוקא טמא נגד חמורין ואז אפילו נולד בדבר שבים טמא הכל אבל אם נולד בדבר שבים קודם חבורו ויח"כ חבורן למרי אפילו מגע טומאה אין כאן כיון שכשה שגולד לא הי' ראוי ליתמא אינו מטמא עוד לעולם כדלעיל רפ"ו אפילו הנגע עומד גם לאחר חבורו אבל במגעות כה"ג שהגיעה לאחר חבורו הכל טמא. וזה פשוט: ב שטרפן. ונראה דאפילו לכתחלה נמי מותר לערב למר רחלים ברוב כל גמלים שלא ליתמא בנגעים דהא בשעה שמערבן אין כאן איסור דלמר בלמר הוא. וכן לענין כלאים מותר לבעל למר בלמר ברוב ולחברו אח"כ כנגד שסתן דבשעת עירוב אין כאן איסור שישטע שמהצדן בשעתן ג"כ ליכא איסור שכבר נתבטל וכולו היתר הוא. והע"ז כתב בה"ל פסח סי' תמ"ו ס"ד דאם נתערב חמץ קודם הפסח לא בלח מותר להרבות עליו עד ששים לאוכלו כפסח שערין כולו היתר עכ"ל. ולא ידעתי למה נקט להרבות עליו דנראה דאפילו לערב לכתחלה מותר וכ"מ בה"ל סוכה ר"ם תרנ"ו: ובפ"ו הר"ש"ם כאן כתב דוקא ערבן בעורן ג"כ ליכא איסור שערין ע"כ. והא ע"כ שערין קודם שטוחן דלאחר שטוחן אפילו חוט אחד של פשתן עושה הבגד כולו כלאים עכ"ל. ולא זכיתי להבין מה ענין כלאים לנגעים דהא חושין לא בעלי חיים כפשיהו מותרין. וכן השתתן עלמו מותר וע"י שחברתו נאסרו ולא שייך כאן ביטול לחתור לחבור עם פשתן דבשעת חבורו בלא היתר וכו"כ הרמ"ם עמ"ו והשפיהם כ"י ר"י וכו' הית' הית' כגדה דף ס"א וכ"כ הרב ריש מס' קלאים. ונראה דהא חמורין לא יתמאין על אמר רחלים כל

ג העורות והבגדים... יתבטלו כחיים כחיים... חתמים... כחיים... כחיים... כחיים...

חלופי גרסאות... ג הבתים... ג הבתים... ג הבתים...

אליהו רבה... ג מחצה למחצה מטמא... בנגעים... ור"ט... כ"י...

ב מחצה למחצה מטמא... בנגעים... ור"ט... כ"י... פליג כדתיבא בתוס' ר"ט... כ"י אומר משום ר"ט... האיל וספק נגעים להקל... מתלה על מחלה טהור... ג הצבועים... ככלה... דברים אמרה תורה... גמר ופשתים דוקא בנגעים... וכו'...

משנה אחרונה

גמלים ובכלאים נמי אין האיסור בתערובתן אלא בשעה שמחברן בפשתן ומטעמא דפי' ששניהם היתר והיטורן בפשתן הוא האיסור ובנגעים למה יחסור הכיעול אפילו בחוטין. ואין לומר דפי' לחוטין השיבי ולא בעלי וכן ראינו בכ"מ פי' מהל' כלאים בשם סמ"ג. אבל בנמ' במס' תמורה סריך אהא דתנן פי"ג דערלה האורג מלא הטיט ממגר הבכור כבגד ידלק ואמאי וליבעל ברובא ומוקין לה כזיפורתא שמע דחוטין נמי בעלי. מחצה למחלה מטמא ובתוספתא תני ר"ט מטמא שספק נגעים טהור ע"כ. ופ"ל דפולגותייהו בהא דפליגי ר"א וחכמים רפ"ט דפירא דר"ט סבר כר"א דאין כילה אפילו בלא וה"ל כיון שאין נכללים הוי אל גמלים בפני עמנו ואל רחלים בפ"ע ומספקא לן היכן הוא הנגע וספק נגעים להקל ותיק סבר יש כילה וכל משאו מהתערובת יש בו משניהם וטמא

וכמ"ס בשם הירושלמי ברפ"ט דכלאים: מחצה למחלה מיטמאים בנגעים. ללא כר"ס דתוספתא דאמר האיל וספק נגעים להקל מחלה למחלה טהור הר"ט. ובכלאים נמי דינא הכי כמו ששנינו החס: ג העורות והבגדים הצבועים כו'. כתב הר"ב והלכה שהבגדים אין מיטמאין לצבועים ואפי' בידי שמים דכתיב בבגד למד או בבגד פשתים מה פשתים ככרייתו (פי' הרמב"ם בנא"י שאין דרך לצבוע ע"כ). אף למד ככרייתו אולי את הצבועים בידי אדם ולא אולי הצבועים בידי שמים. ת"ל לפשתים ולגמר מה פשתים לכן (לית בה לצוע בידי שמים. קרבן אהרן) אף למד לכן. כך הוא בח"כ. ומ"ס הר"ב לעורות הצבועות כו' כדברי ר"ט כ"כ הרמב"ם וטעמא כתב הכ"מ ברפ"ו מהמ"ז משום דבלצוע בידי אדם. ה"ל ר"מ ור"ט חרי נגד רבי

מחצה למחצה מיטמאין בנגעים. וכן הפשתן והקנבוס י' שטרפן זה בזה: ג העורות והבגדים הצבועים י' אין מיטמאין בנגעים י'. הבתים בין צבועים

מלאכת שלמה... כלאים והתם תנייה אידי: וכן הפשתן והקנבוס דוקא דערבן בעודן חלופים דאילו עווי אפילו חוט אחד של פשתן עושה בגד גדול של למד כולו כלאים. הר"ט ו"ל: ופי"ט חס רוב מן הגמלים אינו מטמא בנגעים ואם רוב מן הרחלים מטמא בנגעים מחלה למחלה מטמא וכו':

תפארת ישראל

רק הימים הראשונים יפלו. ודון מחדש: (ב) אמנם היביר בין פשתן לקנבוס אף כשהן חוטין כמעט דומין וז"ל. אפי"ה משונה נכנסו מפשתן כו' דברים. (א) בתמונת גרעין זרע. זרע פשתן הוא כגדלו רק כגרעין דוחן. ורק שהדוחן עגול וזרע הפשתן הוא ארוך קלת. יותר מדוחן. ויש לו עוקן מזה ומזה ככ' קאוותי' משא"כ זרע הקנבוס הוא גם וגדול יותר מזרע פשתן וכל גרעין זרע שלו הוא בעל ג' וויית כתמונת ערמון וכך ע"ק ע"ן: (ב) בתמונת האלמא שתמונת למח הפשתן הוא בד דק ארוך. ובהבדל הזה גדלים זוג זוג עלים קטנים כגודל שטורה קטנה ככל אורך הכד. משא"כ למח הקנבוס הוא בד עב וזקן יותר מזד של פשתן. וככל אורך הכד גדלים ענפים קטנים. ובראש כל ענף גדלים ג' עלים גדולים משוכים בעלי ערכה. ורק בעלי הקנבוס קצרים בארכן מעלי ערכה. (ג) בחזק החוטין הגטויים מהן חוטי הקנבוס אינן מתחלקין כ"כ מזה כחוטי פשתן. (ד) השערות שמען נעו החוטין כשהן של קנבוס הם ארוכים טפי וחזקין טפי מאותן של חוטי הפשתן. (ה) כשילקו החוט העיווה. חס הוא של פשתן וככה מהר בעוד שהחוט הקנבוס הולך ודלק וזה התמת טמאנות יחירה שטמון בגדולו [ושי' בי"ד ספי' ש"ב]. (ו) אולם בש"ס ורש"י [זכחיים י"ח כ"י] נזכר עוד סו' שצין פשתן לקנבוס. באופן האמה מהגרעין. שפשתן מכל גרעין עולה כד ח' משא"כ בקנבוס עולה מכל גרעין כמה נדים

כשלא ערפן יחד. רק שהשתי הוא משי והערב למד או פשתן. והרמב"ם [פי"ג מלכות ה"ג] כתב דגם בשהשתי או הערב הוא קנבוס. וחזירו הוא למד ופשתן נמי חמ"ט בנגעים. ונראה דמדלמריין דאפילו בהערב הוא מין חיווב. והרי הערב כפול מהשתי [ככתובות פי"ד כ']. ש"מ דאפילו ששכמין החיווב מרובה ממין הספור. אפי"ה חמ"ט בנגע. ואי"ה למה לא יול ככה"ג בחר הגמ' והרמב"ם. וכמשנ' ד' י"ל דכאמח כתב הגאון קר"א וטק"ל בור זכב שם דכל שא' מהן מצי מקשידין טיהא הוא נראה מפי' חשיבוטו. ולהרמב"ם פתח דה"ה פשתן וקנבוס. י"ל דגם קנבוס יק' מפשתן ומקשידין שירא חוטין ולא של ט"ט. ועימ' כס"ד בבויעו כפרקין פי"ד י': (ג) אפילו בטבעע: (ד) דכ"פ הוקש בקרא

כיון דהכא טעמא מהן בגד מיירי כמ"ס הר"ב וא"כ אפילו הנגע בחלק של גמלים מביא טומאה לשני כיון שהחלקים רביעין זה לזה לא גרע מיד שאט"פ שאינו מקבל טומאה מביא טומאה מטעם יד ואמאי מטמא ר"ט. ואין לומר דלא אתרבו ידות לטומאה בר"ט העור והרוטב אלא ככלה ושרן וכשאר עומאות לא. דהא בטומאת מת נמי ילפינן יד כמ"ס התום' אמתני' פי"ג דהאלות מ"ד כמ"ס תוי"ט שם ומשמע דה"ה לנגעים. ועוד בהדיא אמר כפ' העור והרוטב ד' קב"ח לענין נגעי בתים בעי ר' יורא מהו שתעשה יד להצרתה יתקו. וי"ל דאפי"ה לא דמי עומאות נגעים לשאר עומאות דכל הטומאות כולן נוגעות בכלים אזובין כל הנגוע בהם ישמא ובי אתרבו ידות לענין נגע בידי שאינו מקבל טומאה הוי כנוגע בכלי דוקא כתיי' שם עומאות כוללות. אבל עומאות נגעים ששורה אמרה הבגדים מיטמאין בירקרק ואלדמס כבגדי' למד ופשתים וז"ל כשיראה כשאר בגדים אינה חשובה נגע כלל דכיה אין המראה טמא ואפילו אתרבו ידות גם בנגעים היינו שהנגע נולד במקום הראוי לטמא מביא לתכרו שאינו ראוי והא דבעי ר' יורא מהו שתעשה יד להצברו התם שתיקן ראויות אלא משום דלמריין כשהוא נותן נותן את שלו ומניח על הכרו עלה קמיבעיא לי' אי חשיבי מתוך זה כשאי אצנים שאין מחוברין כיון דלענין נתינה לאו כהא חשיבי ואין כאל תורת יד שאין יד אלא במחובר. או דילמא לענין יד מחובר הוי. אבל כשנולד הנגע במקום אחר כפי' כיון דלא אלא נגע כולל אלא כהא חשיבי טהור שרי אין זו טומאה כוללת ואין לך אלא מקום שאמרה תורה באלות מיקרין נגע ולא במקום אחר. וי"ל דהיינו נמי טעמא דלמרי' לקמן נראה כסדין שורף את הנימין נראה כנימין הסדין טהור. כיון דנימין אינם מטמאין בנגעים אינו מביא לסדין שאין כאלו נגע כלל:

ג העורות והבגדים הצבועים אין מטמאין. פי' הר"ב דכתיב בבגד למד או בבגד פשתים מה פשתים ככרייתו וכו' וכתיב לפשתים ולגמר מה פשתן לכן וכו'. ולא טני כמד היקש מה פשתן לכן אף למד לכן וממילא איתמעט כל לצוע. וי"ל דלכתי לא איתמעט חס אצטו בידיים כבצט לכן ולהכי אצטריך הקיטא דככרייתו דאם לבטו אדם אפילו לכן הואיל ואינו ככרייתו אינו מטמא. ואכתי קשה למה לי חרי קרתי מחד קרא נילף ככרייתו מה פשתים ככרייתו וגם הוא לכן אף למד לכן. וי"ל דאי מחד קרא הוי דרשין אפי"כ לתומרא מה למד בין לכן: בין לצוע אף פשתן כן. ומקרא תניין דהדר אקשיניהו מוכח דלקולא אקיש ואתי חד למעט שאימ ככרייתו וחד חס אינו. לכן דאי נישא לתומרא כמד קרא פני. וא"ת אפילו לא כתיב אלא חד קרא דמסקפא לן אי דרשין לתומרא או לקולא נמי הוי דרשין לקולא דק"ל

ר' עובדיה מברטנורה נגעים כל הבגדים פרק יא תוספות יום טוב נח

ציונים

הצבעות . מ"ח ס"ג
כ"ג ו"ג הא' ופ"ד נ"ג :
כ"ג ב"ג מ"ח ס"ג
כ"ג ו"ג :

רבי יהודה והלכה כרבים . וע"ל הא' דר"ש שנויה בתוספתא בשם ר"ע . וידוע דהלכה כר"ע מחזרו ע"כ . וטעמא דר"מ דמקש עורות לבגדים מדכתיב בבגד או בעור להקיש עור לבגד מה בגד כולו לכן אף עורות כולם לבגדים כדליתא בת"כ : רבי יהודה אומר העורות כבשים . בת"כ ר"י אומר או בעור לרבות את הצבעים . דלוי לחלק אתי לומר שהעור חלוק מלמד ופשתן . לצבעים נמי מיטמאין . *והרבה פעמים נכתב או עור . ולפיכך יכולין למדרש גם הא' דבמתני' א' :

תוספות הדינים

ג' תוי"ט ד"ה ר"ש אומר . בגד . ש"מ מה בגד לכן אף עורות לבגדים . מדקתני או בעור . ש"מ לרבות לצבעים כו' . י"ט לצבעים מעמא . וי"ט לצבעים שאיני מעמא . (גליון ה"ה"ט) :

אליהו רבה

ובגדי כהנה וכשעטת צבעים שאין לצבעים דוקא בשעטת בין לבגד בין שאיני לבגד כבגדי כהנה אמר לבגד דוקא חללת וארנמן וחולפת בני ופשתן אינו לבגד דוקא . ובבגדים דבעין שאין לבגד ישיב לה בת"כ דכתיב בפרשה אמר ופשתן מקום אמר לפשתים מה פשתים כבדיו אף אמר כבדיו יכול למר שבדיו שחור או שאר צבעים טעמא בבגדים ת"ל הפעם השני אמר ופשתים מה פשתים כבדיו למה דוקא ?

צבעים (טו) בין שאיני צבעים מיטמאין בנגעים . דברי רבי מאיר . רבי יהודה אומר העורות כבשים (טו) . ר' שמעון אומר הצבעים (י) בידי שמים מיטמאין . ובידי אדם אינן מיטמאין (י) : ר' בגד ששתיו (י) צבוע וערבו (כ) לבן . ערבו צבוע ושתי לבן .

אחד אומר בעור . הא כינד לצבעים בידי שמים מיטמאין . לצבעים בידי אדם אין מיטמאין . ופי' בעל קרבן אהרן כחוב

מלאכת שלמה

וקשה לט"ד דה"ל למישרי למיתני דין בתים דהכל מודו כבו דמטמאין והדר איבעי ל' למיתני דין עורות ובגדים כדי שיבא ר' יהודה לומר גם העורות אינו סובר לדיים כבשים לגמרי ור"ש אח"כ מכריע ככו' . ועיין

ישראל תפארת ביין

בקרן אמר לפשתן . כדי להקישו צ' דברים . מה פשתן כבדיו . ר"ל שהרוב ממוץ מתעב שאינו לבגד . אלא נבגד שגבר בו הפשתן . כך ר"ל פ' הרמב"ם . כך אמר דוקא כשהיא כבדיו . דהיינו שאינו לבגד . ומה פשתן לבן . דהרי בצבעו הוא לבגד רק לבן . אף אמר רק כשהוא לבן מעמא בנגעים (ג) . ומדקתני תו בבגדים לעורות דכתיב בבגד או בעור וליפון דגם בעורות דוקא בלבן ממש מעמא בנגעים (וב"ל דר"ל לבגדים העכפי שורגל בעור . אבל לא שיא בעור לבן כגל . דהא א"ל בעור רק על ידי אומנות מיוחדת שבעה בעור הקרא ויישגער כע"ל . ואפ"י דגם פשתן אינו לבן כעכפי עד שלכחוה כחצימות . הליכון כעור הוא פ' הממנים שיערבו נמי עורו . והכי עור המלובן כך אדם : (טו) אפילו בצבעים ע"י אדם מעמאין גם עורות אחת לחלק דין לגמרי מהדדי : (י) ר"ל עורות הצבעות : ואהני או לחלק לצבעות בידי שמים וטעמא כעשים בעורות .

משנה אחרונה

דק"ל כל ספק נגעים עורו . י"ל דכספק כי האי לא אמרינן ספק לקולא כמ"ס משנה למ"ד פ"ב מהש"ל דכספק נגעים להקל הוא ממש דאוקי גברא אחוקתי וזה לא סייך אלא כספק דמליאות אבל אי מפפקא לן פירושא דקרא או הלכה כמאן וכה"כ לא אמרינן אוקי אחזקה ממש דמכא חזקה של זה לא אישתי פירושא דקרא או הלכה : ר"י אומר העורות כבשים . כהנה מתני' לא מדכר אלא בגדים ועורות ולא תני בש"ע מה דניס . ומסתברא דש"י כבגדים לבגדים קיימי . וכן נראה מדקתני בתוספתא כל הבגדים בין לצבעין בידי אדם ובין בידי שמים און מעמאין והשו"ע והעורות כיוצא בהן דברי ר"מ והדר תני פלוגתא דר"י ור"ש בעורות כי מתני' ולא מדכר בהן ש"י משמע דבהא לא פליגי ולכ"פ ש"י כבגדים : העורות כבשים . דדריש או בעור לרבות הצבעים . וכתב תוי"ט דאיהו ס"ל או לחלק ולא להקיש לבגדים כדדריש ר"מ . ויש לדקדק דלקמן מ"ח דריש ר"י גבי ש"ע דכתיב בבגד או בשתי וגו' דמקיש ש"י לבגד מה בגד שנגמר מלכתו וכו' וח"ק אמר שם או הפסוק הענין משמע דר"י לא ס"ל או לחלק . ונראה דודאי ר"י נמי ס"ל או להקיש והבא מעמא חריגה הוא דקרא כתיב והבגד כי יימי בו נגד בבגד אמר או בעור פשתים או בשתי או בערב או בעור . ור"מ דריש בגד יתירא דמכדי כתיב והבגד ברישא למה לי למיכתב תו בבגד אמר לכתוב בלמד או בפשתים בגד למה לי אלא להקיש עור אלי . ור"י סבר כיון דש"י מפסיק בין בגד לעור לא דרשינן הך הקישא אלא לש"י דסמך ל' ולא לעור והכי דריש בגד"מ הקישא לש"י . ור"מ סבר דתרי בגד מיתרי בבגד אמר או בבגד פשתים חד להקישא דש"י חד לעור ור"י סבר איורי דכתיב בגד בלמד כתב נמי בפשתים . ותיע דר"י נמי סבר או להקישא דלעיל יפ"י בבגד אמר או בבגד פשתים כבדיו

הבגדים	הוא	הוא	הוא
ירקק	הוא	הוא	הוא
שחמה	הוא	הוא	הוא

כתוב אחד אומר בגד דהקיש עור אליו. וכתו' אחד אומר. הכל הולך אחר הנראה. כסחם בגדים הערב נראה. כגרים וכסותות השני נראה. והכל לפי האומנות: ירקק. ירוק שבירוקים: אדמדם. אדום שבאדומים. כלו' שמראה הירקות והאדמימות בהם חזק מאד. ירקק. ככף הכווס וכוונין של דקל. אדמדם. כזאורית יפה שדס: היה ירקק. כגרים ולכסוף שבו פשה אדמדם. אלל ירקק: נשתנה ופשה. כגון שהיה בתחלה ירקק כגרים. ולכסוף שבו פשה ונעשה גדול כסלע. ובין האוס ובין הפשיון* [של] אדמדם: נשתנה ולא פשה. בתחלה כגרים של ירקק ולכסוף כגרים של אדמדם: כאילו לא נשתנה. ואותו שפשה טעון שרפה. ואותו שלא פשה מסגירו שבו שני: יראה [בתחלה].

או בעור. דחלקן: ר הבגדים מיטמאין בירקק ובאדמדם שבירוקים (ב) ובהאדמדם שבאדומים (ג). היה ירקק (ד) ופשה (ה) אדמדם. אדמדם ופשה ירקק טמא. נשתנה ופשה (ו) נשתנה ולא פשה (ז). כאילו לא נשתנה (ח). ר' יהודה אומר יראה בתחלה

אליהו רבת

ד הכל הולך אחר הנראה. בתוספתא כנגד הולך אחר הערב וכגרים וכסותות אחר השני וזה הולכין אחר הנראה. כלומר כנגד הערב נראה וכגרים וכסותו כשני נראה: בירקק שבירוקים כו'. תיבא בתוספתא ואינה הירוק ככף טוף וכוונין של דקל ומהלמן. שומכוס אומר שפשה טעון שני של דקל ואינה אדמדם שבאדמדם כזאורית יפה שנים:

הכל הולך אחר הנראה (א). הבגדים מיטמאין בירקק שבירוקים (ב) ובאדמדם שבאדומים (ג). היה ירקק (ד) ופשה (ה) אדמדם. אדמדם ופשה ירקק טמא. נשתנה ופשה (ו) נשתנה ולא פשה (ז). כאילו לא נשתנה (ח). ר' יהודה אומר יראה בתחלה שרפה. ואותו שלא פשה מסגירו שבו שני: יראה [בתחלה].

עם חזק האדמימות. ויהיה ממנו המראה אשר נקראה פתוך. כמו שבארנו בראש המסכת ע"כ: ובאדמדם שבאדומים. לשון הר"ב כזאורית יפה שדס. והר"ש ובעל קרבן אהרן בתוספתא שבידיו ברים פ"ק: היה ירקק ופשה כו'. פי' הר"ב היה ירקק כגרים ולכסוף שבו פשה אדמדם אלל ירקק בת"כ יליף ליה דמדכתיב ירקק. או אדמדם. מלמד שאין מטמאים בפתוך. כלומר מעורב. מדכתיב או לחלק. יכול כשם שאין מטמאין בפתוך כך לא יטרפו זה עם זה. ת"ל והיה. ולא אמר והיו. מלמד שמגטרפין. וכדפי' הר"ב והיה דגבי שאת ובהרת ברים מילתין. והא דנקט הר"ב כגרים. דבין אב לכל לרעת שהן כגרים. כמ"ש ברפ"ו. ושיעור הפשיון במשנה ז': באירו לא נשתנה. לשון הר"ב ואותו שפשה טעון שרפה ואותו שלא פשה מסגירו שבו שני. כלומר מכבס ומסגירו כדלקמן. ומפרשין בת"כ. מפום דלא מקרי הפוך. אלא כשהפך ממראהו למראה טהור. כגון מירקק לירוק או מאדמדם לאדום. אצל כשהפך ממראה טמא למראה טמא. לא מיקרי הפוך. אלא הכי הוא עומד יקרא

מלאכת שלמה

פשה בגד הבגד דיו כדון מה שלא נשתנה בשום פנים אצל כאילו הוא עומד בעיניו ויסגיר שבעת ימים שנית ור' יהודה אומר יראה בתחלה ודיו כדון מי שבה בתחלה הפעם קודם ההסגר. הרמב"ם ז"ל: העומד

ושין בת"כ פ' י"ג דפ' נגעים ובראש פ"ד: ר נשתנה ופשה. הוא שיסגר המראה מחווקו אצל התפשט בשעת הבגד. נשתנה ולא פשה הוא שתחזוק המראה ותוסף כח ולא

יבין

מאד כמראה קארמעזין ראטה בל"ו [ומ"ש בתוספתא שהיא וזורית שנים. כל דר"ל אותה נכס מציאין אותה מחדש] וצ' אלו המראות מלטרפות לכגרים [בן מפורג בתוספתא וצ"ש הרמב"ם רפ"ב מלרע]: (ד) כגרים והסגירו: (ה) דבסוף השבוע מלא שפשה. והפשיון הוא במראה אחרת ממראה האוס שאללו: (ו) שבתחלת ההסגר היה במראה א' פסולה כגרים. ובסוף שבוע מלאה כסלע. אצל במראה אחרת פסולה: (ז) ר"ל או שבתחלת אוסו ההסגר הו' גדול הנגע שזה. אצל נשתנה מראהו מבתחלה [והנה לא מיה התנא רק ב' מיני לירוק. דהיינו (א) אוס ופשיון. (ב) אוס שהתנה בין שבו לשבוע. ולא מיה הירוק הג' דהיינו (ג) אוס כגרים מ' מראות. וכת"ש לעיל סי' י"א. וצ"ל משום דכ"ש הוא מירוק צ": (ח) דבפשה בהסגר היה שורף הבגד. וצלה פשה יכבסו ומסגירו שנית. וכשאיורע

תפארת יבין (א) אפי"ה מראה חשוב עפי מממשותו. וסבגד נקרא ע"ש מראהו. ואפי"ה שבמורגל בכל הבגדים השתי והערב נראה? אפי"ה יש מין אריגה שחוטבי השתי או חוטבי הערב נדחקין יחד מאד. כדי לעשות הבגד עב וחזק ככרים וכסותות. וע"י כך אין חזירו נראה כלל. וכש"כ כשהחוטבין הם מלאר. ששערותיו מכסין החוטבי שתי והערב יחד. דייקנין אחר השערות של השתי או של ערב אם השערות נראות לנעוה אפי"ה בנגעים. וצ"ל דבשניהם נראין. לא אזלינן בחר רובא דמדכל א' מהן נראה לא שייך גבי' ציטול. אלא הו"ל כש"ע שא' מהם מין פטור [לעיל סי' ז']. ואפי"ה כלל בנגעים [אין לקמן סימן ל"ד]: (ב) ר"ל ירוק גרין מאד כמראה כקף טווס. שפויא בל"א [ולר"א בתוספתא הייט בשעוה וחלמן ב"ה]: (ג) ר"ל אדום משנה

אחרונה

בכרייתו כולו מהו כדאמרן מה פתים כברייתו וכו'. ד הכל הולך אחר הנראה. שאם הלגן נראה חף הנכוע משמא חס הנגע צו דחשיב ככולו לבן. ואם הנכוע נראה כולו אינו מיטמא. ואם שניהן נראין הלגן מיטמא והנכוע אינו מיטמא שאם הנגע בנכוע כולו טהור ואין הנכוע חשיב כמו יד להביא עומאה ללבן כדפי' בת"כ: נשתנה ופשה נשתנה ולא פשה. לא היה זרין לתיבתה הכא פשה ולא פשה כיון שלא בא ללמדנו אלא אם נשתנה חשיב כנגע אחר. אלא משום דבקרר כתיב אחר הסגר שני וראה הכהן והנה הנגע לא הפך את עינו ולא פשה עמא הוא ותניא בת"כ לא הפך ולא פשה שטענו. ואין צ"ל לא הפך ופשה. הפך ולא פשה אינו יודע מה יעשה לו יסגירו דברי ר"י. והכ"א עומד הוא וטמא. והא דקאמר הפך ולא פשה אינו יודע ה"ה הפך ופשה דתרווייהו לא מיפדשי בקרא אלא אלא הולך לפרש רק בהפך אי חשיב כנגע אחר ומגה דמתני' אידי

רחשיב כשחנה לנגע אחר. ואין הלכה כר"י: ה' העומד. צעינו בסוף שבע ראשון שלא פשה. ולא כהה מראיתו: יבבם. מקום הנגע ויסגיר: העומד בשני. בסוף שבע שני לא כהה ולא פשה: הפושה בזה ובוה. בסוף שבע ראשון. או בסוף שבע שני: הכהה בתחלה. כשהובא אל הכהן וראוהו וקודם שהסגיר כהה: יבבם ויסגיר. כאלו כהה בסוף שבע ראשון: הכהה. שהיה מתחלה חזק הירקות. או האדמומיות. ונטשה ירוק ציטוני או אדום ציטוני: אינו זקוק לו. אין זקוק להסגירו וטהור. והלכה פחמנים: הכהה בראשון יבבם ויסגיר. כאלו לא כהה: הכהה

בתחלה (כ): ה' העומד בראשון (ל) יבבם (א) ויסגיר. העומד בשני ישרף (ב) הפושה בזה ובוה (ג) ישרף הכהה בתחלה (ד) ר' ישמעאל אומר יבבם ויסגיר (ה). וחכ"א אינו זקוק לו (ו). הכהה בראשון (ז) יבבם ויסגיר (ח). הכהה

יקרא. ומשמע נמי דכשעומד צ' שבעות שדינו ישרף. וכך היא דעת הראב"ד רפ"ב מה"ט. ואין כן דעת הרמב"ם. אלא שדינו כדיון כהה בשני דתנן לקמן שקורעו ושורף מה שקרע. והכ"מ נתן טעם לדבריו. ואין להאריך כאן: ה' העומד בראשון יבבם ויסגיר. מדאמר קרא שאם בסוף הסגר שני עמד צעינו ולא פשה ישרף. משמע הא בסוף הסגר ראשון יסגיר. הכ"מ סס. ופשטיה דקרא דבסוף שבע ראשון נמי הכי משמע והנה לא פשה הנגע וגו'. וזוה הכהן וכבשו. אלא מדתנן לקמן שאם כהה בראשון יבבם ויסגיר וילפינן ליה מקרא דהנגע דהבא לג"ש.

לומר דאם כהה יבבם. משום הכי אלמדין לפרושי דלא תימא דוקא כהה יבבם. אבל עומד ישרף: יבבם פי' הר"ב מקום הנגע. דכתיב (ויקרא י"ג) וכבשו את אשר בו הנגע. ויליף בת"כ דלא לכל הבגד קאמר. ולא לנגע בלבד. אלא לריק לבבם מעט מן הבגד עמו. וז"ל הר"ב מקום הנגע. כלומר ולא הבגד כולו ולא את הנגע בלבד:

העומד בשני כו' הפושה כו'. מקראות מפורשות הן. בראשון אם פשה. ובשני אם עמד וכ"ש אם פשה: הבהה בתחלה. פי' הר"ב שהיה מתחלה חזק הירקות כו' ונטשה ירוק ציטוני כו' דאלו ירוק חלש שהוא מראה שלישי טהור לגמרי ואפילו בראשון או בשני. כדיליף בת"כ מדכתיב והנה כהה הנגע. מדקראו הנגע משמע דעדיין קלת מראה הנגע בו. ואע"פ דשיטת הרמב"ם (רפ"ב מה"ט) אינו כן כך היא שיטת הראב"ד. ופלוגתייהו בכאלו לא כשחנה דמתני' דלעיל: הבהה בראשון יבבם ויסגיר. יליף לה בת"כ צ"ג דנגע נגע דבראשון כתיב וכבשו את אשר בו הנגע דלא הל"ל אלא וכבסוהו או וכבשו אותו והוה שמעינן נמי דמקום נגע קאמר. מדלא אמר וכבסוהו בלבד. או וכבשו אותו. אלא אמר הנגע לג"ש מנגע דאמר בשבע שני והנה כהה הנגע מה התם וכו'. וכתיב הר"ש ומיהו אין דינו ממש כעומד. דאלו עומד צ' שבעות ישרף וכיון שכהה בסוף שבע ראשון (או) ובסוף שבע שני חזר לירקק או אלמדס. הרי הוא כעומד

מלאכת שלמה הנגע כי פשה וגו' ושרף את הבגד: הבהה בתחלה כגון שבה אל הכהן כנגרים וירקק או אלמדס וקודם שהסגירו נעשה ירוק או אדום: ר' ישמעאל אומר יבבם ויסגיר כאלו כהה בסוף שבעות וחמנים אומרים כיון שכהה קודם סגור אין זקוק לו: הבהה בראשון וכו' הכהה בראשון בסוף שבע ראשון נעשה ירוק או אדום יבבם ויסגיר כאלו עמד צעינו. ונראה דרד"ט ל"א מדכתיב ואם יראה הכהן והנה לא פשה הנגע כנגד וגו' והסגירו שבעת ימים שנית ולא כתיב והנה לא הפך הנגע את עינו כדכתיב בקרא דבתרי' אלמא

אלמא

ה' העומד בראשון. פי' העומד שהסגירו כנגרים וירקק או אלמדס ובסוף שבע עמד כמראיו יבבם מקום הנגע וסביביו מעט דכתיב ואם יראה הכהן והנה לא פשה הנגע כנגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור וכבשו את אשר בו הנגע ודר"ט בת"כ מדלא כתיב וכבשו הנגע אלמא שמכבם מן הבגד מעט עמו: העומד בשני עמד כמראיו ובשיעורו לא פשה ולא כהה ישרף דכתיב וראה הכהן אחרי הבבם והנה לא הפך הנגע את עינו והנגע לא פשה עמו הוא באש תפרטנו: הפושה בזה ובוה ישרף בראשון או בשני דכתיב וראה את

ה' העומד בראשון. פי' העומד שהסגירו כנגרים וירקק או אלמדס ובסוף שבע עמד כמראיו יבבם מקום הנגע וסביביו מעט דכתיב ואם יראה הכהן והנה לא פשה הנגע כנגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור וכבשו את אשר בו הנגע ודר"ט בת"כ מדלא כתיב וכבשו הנגע אלמא שמכבם מן הבגד מעט עמו: העומד בשני עמד כמראיו ובשיעורו לא פשה ולא כהה ישרף דכתיב וראה הכהן אחרי הבבם והנה לא הפך הנגע את עינו והנגע לא פשה עמו הוא באש תפרטנו: הפושה בזה ובוה ישרף בראשון או בשני דכתיב וראה את

יבין הפארת ישראל בווע

וכשארע כך בסוף שבע צ'. להראב"ד ישרף הבגד. ולהרמב"ם רק קורע מהבגד רק מקום המנוגע ושורפו: (כ) משום דס"ל דמדכתיב הו"ל כנגע חדש (ד): ל"ל אם בסוף שבעות הסגר ראשון מלא הכהן שהנגע שבהבגד עמד בשיעורו כמו שה' בתחלה. ולא פשה וגם לא כהה מראשו: (א) ר"ל סגי הסממנים (שמיני ע"פ דמה מ"ו). ואם יעבור הנגע בהכביסה. וכוזם שנית וטהור. וכיבוס שני זה שיינו טבילה. כמ"ש רש"י בחומש (ויקרא נמי רב"א). אולם כשלא עבר הנגע בהכביסה. או חזר ומסגירו. למדכתיב בסוף הסגר צ' שכשעמד צעינו ישרף. דייקוין הא בעמד צעינו בסוף הסגר ח' סגי כבבום והסגר שני: (ב) כל הבגד: (ג) ר"ל בסוף הסגר ח' או צ': (ד) דמיד כשהובא בתחלה לפני הכהן היה כגרים במראה וירקק או אלמדס חזק. וקודם שהסגירו למראה פסול ציטוני. שכהה קלת נמוך מצתחלה. כגון מירקק לירוק ומאלמדס לאדום: (ה) כאלו אירע כך בסוף שבע ח'. אבל כשהפך בתחלה מיד למראה כהה. לכ"ע טהור: (ו) ופוטרו וטהור (לגמרי: ז) ר"ל אם בסוף שבע ח' של הסגר מלא שנתהפכה ממראה פסולה חזקה למראה פסול ציטוני מאותו מין: (ח) דאע"פ דאלו בא בתחלה במראה פסול ציטוני. היה מטירו לגמרי. אם"ס כיון שהסגר כבר במראה פסול חזקה

דקאי אכולהו ארבע מראות דכולהו עמד צעינו מיקרו. והכא כנגדים לא כתיב צעינו אלא צעינו משמע דקפיד דוקא אמראה שנתחלה וחמנים סברי דצעינו אנוגע קאי וכל מראה המעמא מיקרי צעינו:

ה' הבהה בתחלה. פי' הר"ב שראה הכהן וקודם שהסגיר כהה ע"כ. דלוי לפרש כשהובא אל הכהן כבר הי' כהה דבהא פשיטא דטהור דכהדיא כתיב דאינו טמא אלא יירקק ואלמדס וע"כ כהה בתחלה דקתני היינו בשעה שראה היה וירקק ואלמדס וקודם שהסגירו כהה. ואע"פ דבכל הנגעים חף לאחר ראיית הכהן כל שלא פסק הכהן להסגיר וקודם אמירתו הלכו סימני טומאה יפטור כלעיל פ"ז מ"ג וכמה דוכתי שאני נגעי כגדים שהחמיר בהן הכתוב ככהה בראשון או בשני עדיין עשון כיבוס או קריעה וככל שאר נגעים כל זמן שהלכו סימני טומאה פוטרו. לכך מחמיר ת"ק בהו דבראיו' בעלמא אפילו קודם הסגר לריק להסגירו: ר' ישמעאל אומר. וכת"ב הגירסא רבי שמעון וכו' הר"ש: יבבם ויסגיר. ובסוף שבע ח' עומד במראה הכהה מכבסו וטהור. ופשוט הוא: הבהה בשני. ובראשון הי' יירקק או אלמדס. אבל כהה בשניהם מכבסם וטהור אפילו פשה ככהה כמ"ש הר"ש וכו' בתוספתא. והטעם דכבר בשבע ראשון לא היה עשון אלא

ביבום

ה' העומד בראשון. פי' העומד שהסגירו כנגרים וירקק או אלמדס ובסוף שבע עמד כמראיו יבבם מקום הנגע וסביביו מעט דכתיב ואם יראה הכהן והנה לא פשה הנגע כנגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור וכבשו את אשר בו הנגע ודר"ט בת"כ מדלא כתיב וכבשו הנגע אלמא שמכבם מן הבגד מעט עמו: העומד בשני עמד כמראיו ובשיעורו לא פשה ולא כהה ישרף דכתיב וראה הכהן אחרי הבבם והנה לא הפך הנגע את עינו והנגע לא פשה עמו הוא באש תפרטנו: הפושה בזה ובוה ישרף בראשון או בשני דכתיב וראה את

ה' העומד בראשון. פי' העומד שהסגירו כנגרים וירקק או אלמדס ובסוף שבע עמד כמראיו יבבם מקום הנגע וסביביו מעט דכתיב ואם יראה הכהן והנה לא פשה הנגע כנגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור וכבשו את אשר בו הנגע ודר"ט בת"כ מדלא כתיב וכבשו הנגע אלמא שמכבם מן הבגד מעט עמו: העומד בשני עמד כמראיו ובשיעורו לא פשה ולא כהה ישרף דכתיב וראה הכהן אחרי הבבם והנה לא הפך הנגע את עינו והנגע לא פשה עמו הוא באש תפרטנו: הפושה בזה ובוה ישרף בראשון או בשני דכתיב וראה את

ה' העומד בראשון. פי' העומד שהסגירו כנגרים וירקק או אלמדס ובסוף שבע עמד כמראיו יבבם מקום הנגע וסביביו מעט דכתיב ואם יראה הכהן והנה לא פשה הנגע כנגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור וכבשו את אשר בו הנגע ודר"ט בת"כ מדלא כתיב וכבשו הנגע אלמא שמכבם מן הבגד מעט עמו: העומד בשני עמד כמראיו ובשיעורו לא פשה ולא כהה ישרף דכתיב וראה הכהן אחרי הבבם והנה לא הפך הנגע את עינו והנגע לא פשה עמו הוא באש תפרטנו: הפושה בזה ובוה ישרף בראשון או בשני דכתיב וראה את

ה' העומד בראשון. פי' העומד שהסגירו כנגרים וירקק או אלמדס ובסוף שבע עמד כמראיו יבבם מקום הנגע וסביביו מעט דכתיב ואם יראה הכהן והנה לא פשה הנגע כנגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור וכבשו את אשר בו הנגע ודר"ט בת"כ מדלא כתיב וכבשו הנגע אלמא שמכבם מן הבגד מעט עמו: העומד בשני עמד כמראיו ובשיעורו לא פשה ולא כהה ישרף דכתיב וראה הכהן אחרי הבבם והנה לא הפך הנגע את עינו והנגע לא פשה עמו הוא באש תפרטנו: הפושה בזה ובוה ישרף בראשון או בשני דכתיב וראה את

אלמא

משנה אחרונה

ל"ל משום דכנגעי הנוף כתב בכל דוכתא עמד צעינו לשון רבים עמד צעינו סברי דצעינו אנוגע

ה' העומד בראשון. פי' העומד שהסגירו כנגרים וירקק או אלמדס ובסוף שבע עמד כמראיו יבבם מקום הנגע וסביביו מעט דכתיב ואם יראה הכהן והנה לא פשה הנגע כנגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור וכבשו את אשר בו הנגע ודר"ט בת"כ מדלא כתיב וכבשו הנגע אלמא שמכבם מן הבגד מעט עמו: העומד בשני עמד כמראיו ובשיעורו לא פשה ולא כהה ישרף דכתיב וראה הכהן אחרי הבבם והנה לא הפך הנגע את עינו והנגע לא פשה עמו הוא באש תפרטנו: הפושה בזה ובוה ישרף בראשון או בשני דכתיב וראה את

ה' העומד בראשון. פי' העומד שהסגירו כנגרים וירקק או אלמדס ובסוף שבע עמד כמראיו יבבם מקום הנגע וסביביו מעט דכתיב ואם יראה הכהן והנה לא פשה הנגע כנגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור וכבשו את אשר בו הנגע ודר"ט בת"כ מדלא כתיב וכבשו הנגע אלמא שמכבם מן הבגד מעט עמו: העומד בשני עמד כמראיו ובשיעורו לא פשה ולא כהה ישרף דכתיב וראה הכהן אחרי הבבם והנה לא הפך הנגע את עינו והנגע לא פשה עמו הוא באש תפרטנו: הפושה בזה ובוה ישרף בראשון או בשני דכתיב וראה את

ה' העומד בראשון. פי' העומד שהסגירו כנגרים וירקק או אלמדס ובסוף שבע עמד כמראיו יבבם מקום הנגע וסביביו מעט דכתיב ואם יראה הכהן והנה לא פשה הנגע כנגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור וכבשו את אשר בו הנגע ודר"ט בת"כ מדלא כתיב וכבשו הנגע אלמא שמכבם מן הבגד מעט עמו: העומד בשני עמד כמראיו ובשיעורו לא פשה ולא כהה ישרף דכתיב וראה הכהן אחרי הבבם והנה לא הפך הנגע את עינו והנגע לא פשה עמו הוא באש תפרטנו: הפושה בזה ובוה ישרף בראשון או בשני דכתיב וראה את

ה' העומד בראשון. פי' העומד שהסגירו כנגרים וירקק או אלמדס ובסוף שבע עמד כמראיו יבבם מקום הנגע וסביביו מעט דכתיב ואם יראה הכהן והנה לא פשה הנגע כנגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור וכבשו את אשר בו הנגע ודר"ט בת"כ מדלא כתיב וכבשו הנגע אלמא שמכבם מן הבגד מעט עמו: העומד בשני עמד כמראיו ובשיעורו לא פשה ולא כהה ישרף דכתיב וראה הכהן אחרי הבבם והנה לא הפך הנגע את עינו והנגע לא פשה עמו הוא באש תפרטנו: הפושה בזה ובוה ישרף בראשון או בשני דכתיב וראה את

ה' העומד בראשון. פי' העומד שהסגירו כנגרים וירקק או אלמדס ובסוף שבע עמד כמראיו יבבם מקום הנגע וסביביו מעט דכתיב ואם יראה הכהן והנה לא פשה הנגע כנגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור וכבשו את אשר בו הנגע ודר"ט בת"כ מדלא כתיב וכבשו הנגע אלמא שמכבם מן הבגד מעט עמו: העומד בשני עמד כמראיו ובשיעורו לא פשה ולא כהה ישרף דכתיב וראה הכהן אחרי הבבם והנה לא הפך הנגע את עינו והנגע לא פשה עמו הוא באש תפרטנו: הפושה בזה ובוה ישרף בראשון או בשני דכתיב וראה את

י' חור נגע. ט' כ"ז : ירדן בשלית. ט' כ"א : י' חור נגע. ט' כ"ז :

ב' שבועות ושורף. אבל אם עוודו כהה. אפילו פשה צכהה מכבסו בסוף שבוע שני. ע"כ: רבי נחמיה אומר א"ל מטלית. והוא עוד מיבטי ליה לכדמתיא בת"כ בבגד יכול כ"ש פ"ל עוד מה ראשונה כגרים אף שנייה. ורבנן תרתי ש"מ. מהר"ם: ו חזר נגע לבגד. פי' הר"ב במקום אחר מן הבגד. דלע"ג דמדכתיב עוד ילפינן למקומו. מיהו מדאמר בבגד דמיותר דהוי סגני ליה לכחוב ואם תראה עוד ולא אינעריך למכתב בבגד דהא ביה איירי אלא לרבות כל הבגד כדאייתא בת"כ: שורף

הבהה בשני: דבסוף שבוע שני מלאו שכהה. קורעו ושורף מה שקרע: וצריך מטלית. לשון טלאי תחיתב צגד במקום הקרע דכתיב ואם תראה עוד. ואין עוד אלא מקומו מלמד שהוא קולה עליו מטלית: רבי נחמיה אומר כו'. ואין הלכה כר' נחמיה: ו חזר נגע לבגד. במקום אחר מן הבגד ולא במטלית שנתן על מקום הקריעה: מציל את המטלית. כששורף את הבגד כולו. דכתיב ואם תראה עוד בבגד כו'. ושורף את הבגד. מציל את המטלית. אותו טלאי שנתן על מקום הקריעה מצינו

תוספות חרשים

ה בתוי"ט ד"ה הבהה בראשון כו' בסוף שבוע שני: דממתני' לא שמי' אלא עומד כדבשן וכשני. וכהה כדבשן וכשני. אבל כהה כדבשן וכשני בשי' לא ידעו אם נלך אחר הפשין וישרפו. או אחר הכסה ויפטר. קמ"ל דלך אחר הכסה. (שם גליון):

מלאכת שלמה

מבגד אחר ותופרו במקום הקרע: ר' נחמיה אומר אינו צריך מטלית והכהה בראשון וכשני אפילו פשה [הגדה עד הנה לא מלאחי רמו לדבר] יכבס ויטהר והכהה בראשון ובסוף שני חזר למראיתו ישרף. הרא"ש ז"ל. וביד רפי"ב דהלכות עומאת לרעת וסוף אותו פרק וע"ש שראה שהרמב"ם ז"ל מפ' דהכהה בתהלה והכהה בשני היינו ששפתה מורקק לאדמדס או מאדמדס לירקק והאריך שם בכסף משנה להשיב על

אלמא אפילו הפך הגנע את עינו שכהה למראית ירוק או אדום יכבס ויטביר: הבהה כשני שעמד בראשון וכשני כהה למראה שני [הגדה נראה שר"ל שמיורקק או לאדמדס נעשה ירוק או אדום אבל למראה שלישי דהיינו פחות מירוק או פחות מאדום טהור וכן הוא בת"כ רפי"ו דפ' נגעים והוה שכתב רמב"ל ונעשה ירוק בינוני או אדום בינוני כלומר למראה שני ולא למראה שלישי] קורע מקום הגנע ושורף ומציא מטלית

תפארת ישראל יבין

חזקה. אינו נפטר במראה פסול ציוני אלא לריך סגירה שנית. שכשיחזור בסוף סגירה ב' למראה פסול חזק. ישרוף הבגד. וכשימלא בסוף הסגר הב' שנשאר עומד במראה הבינוני. אפילו יפשה עובלו וטהור [הר"ש]. וכן מוכח מקרא. דהרי בסוף סגירה ב'. ש"מ דבסוף סגירה א'. אפילו הפך עינו. מסגירו שנית: לש) שעמד בשני בסוף הסגר א'. ובהסגר ב' הוכחה למראה פסול ציוני: ט) דמללא הוכחה עד סוף סגירה ב' לריך לשרוף מקום הגנע: יא) ר"ל חייב לתפור מטלית על הנקב שנעשה בבגד ע"י שקרע ממנו מקום הגנע. ומטלית ילפינן מדכתיב בחר סגירה ב' זו. ואם תראה עוד. ששמעומו גס במקומה תחלה. והר"ז א"ל רק שיחפור במקומו מטלית. [מיהו ר"ל דרך מדרכני חייב לתפור שם מטלית. דהוא חס ליכא למילף חיובא. דאפילו אי כתיב ואם יחסר שם מטלית. הרי כל אם שנתפר רשות תון מג'. אם מוכח אכניס. אם כסף תלוס. ואם תקריב אמת ככורים [כר"ש שמו"ט כ' פ"א]. ואפילו תימא אין למדין מהכללות. אפילו כשאוצר כסן חזק [כשדובין כ"ז א']. ע"כ הוא אם דהא דוהי' רק כמלת ובאשר הוא. דוכי מחייב שתראה בו עוד נגע. וא"כ מיוז העלת מטלית מ"ל. דהאי עוד מתיידין דלעזק גס לבסוף גרמים: טב) לבגד דוקא. ולא על המטלית. רק על מקום אחר בבגד. אחר שתפר עליו מטלית אחר

מבגד אחר ותופרו במקום הקרע: ר' נחמיה אומר אינו צריך מטלית והכהה בראשון וכשני אפילו פשה [הגדה עד הנה לא מלאחי רמו לדבר] יכבס ויטהר והכהה בראשון ובסוף שני חזר למראיתו ישרף. הרא"ש ז"ל. וביד רפי"ב דהלכות עומאת לרעת וסוף אותו פרק וע"ש שראה שהרמב"ם ז"ל מפ' דהכהה בתהלה והכהה בשני היינו ששפתה מורקק לאדמדס או מאדמדס לירקק והאריך שם בכסף משנה להשיב על

משנה אחרונה

כיצום ואין להחמיר בו יותר אפילו פשה נגע עומד הוא שפשה: ושורף מה שקרע. והופר מטלית על מקום הקרע וטפר שאר הבגד ומכבסו ומטבילו וטהור. הרמב"ם פ"ב. ואם הלך הגנע לגמרי בסוף שבוע שני פטר בו ככיצום בלא קריעה וטהור כמפורש בקרא וכוכס שנית וטהר. ותמה אינו שלא כתיב הרמב"ם בחבורו: ר"ב אומר א"ל מטלית. ע"י מ"ט תוי"ט בשם מהר"ם. ולי"ג דר' נחמיה. נמי סבר עמד היינו מקומו אלא דל"ל דקרא לא אמר שצריך מטלית אלא שפשה עומד וטפר שם מטלית וזו לא היה בה נגע משום כיון שחוברת לבגד דינו כחבור לבגד. ורבנן ס"ל איפכא דחור למטלית פשיטא דמיקרי חור כיון שכתבו מקום עלמו ה' נגע ראשון קודם קריעה וחור לבגד אינו פשוט כ"כ דמיקרי חור וכו"כ דאמר אין לי אלא חור למטלית חור לבגד מנין ח"ל בבגד ע"כ: ו חזר נגע לבגד מצינו את המטלית חור למטלית שורף את הבגד. ההלוק בזה נראה דכשחור לבגד אין טעם לשרוף את המטלית כיון שכתבתי לא היה בה נגע משום ובקריה לא חזר מיקרי ואי משום שחוברת לבגד והאיכור עשה אותם אחד והנגע שבבגד כאלו היא במטלית. היינו משום חיובן חשיבי כחד אבל למפרע המטלית שמעולם לא היה בה נגע פשיטא ללא חזר מיקרי. אבל חזר למטלית שורף את הבגד כיון דבשעת חזרה הם מחוברין והנגע שבמטלית כאלו הוא בבגד וחזר היו ככתיב ואם תראה עוד ואין עוד אלא מקומו. וא"ת בחרו נגע לבגד נתי דלוינו שורף המטלית ללגבה ללא חזר הוא מ"מ נימא דעשונה הסגר כמו נראה בה בתהלה ומתני' משמע מצינו דטהורה לגמרי דהא לא קמני המטלית שמשם את עלמה בסמינים כדקתני לקמן שמשם את הבגד בסמינים. וי"ל דהכא כיון ששורף את הבגד מיד עם הגנע כיון שאין כאן נגע אין כהן הסגר שאין בסגר א"כ מקום שיכול לבא לידי החלט כלעיל בפ"ט והכא שאין כאן נגע אין כהן החלט ולא הסגר. ואין סברא לומר שיעבד שרפת הבגד בשביל המטלית שזוכיחו הסמינים. ללא משהיין מלות שרפת הבגד בשביל שזוכיחו על שהרי מתקיימת מלות שרפה מיד בבגד הראשון כדקתני הבגד הראשון ישרף. כך נל"ד: וראיתי להרב משנה למלך שכתב טעם אחר בזה דחזר נגע לבגד מצינו את המטלית שחולין הקלקלה במקולקל שהבגד היה כבר היה מנוגע והנגע זו מחמת הנגע הראשונה ולא תשיב כאלו נראה הנגע במטלית עכ"ל. ולע"ד א"ל לומר כן דבסוף תורה לא אמרין שאני אומר ואין תולין לקולא. ואפי' להחמיר כתב הר"ש בס"פ המוסגר שנתערב באחרים דמוסגר היינו שכהה בשני וקרע הנגע את הבגד כמאספו ונתערב בשאר בגדים טהורים ונגד נגע כהה מהם ואלו ידעוין דמוסגר נולד היה עטון שרפה והשתא ללא ידעוין כולם טהורים ודינו כמו נראה נגע בתהלה עד שלא נוקק לעומאה עכ"ל. ואי איתא אפילו לא ידעוין נימא תולין הקלקלה במקולקל והמוסגר כטולה מן המוסגר כטולה מן המוסגר דקתני המטלית שמשם את הבגד בסמינים. ואמאי נימא תולין הקלקלה במטלית שהיא בזה מן המנוגע וכבר הקשה הר"ב ז"ל לעצמו קושיא זו ונדחק בה מאלד. ולעצמא דידי נימא. והוא עובדו וכן תני חזר שרפה דמתני' תני בחר הכי הטולה מן המנוגע כהור ונראה צו נגע שורף את המטלית ופי' הר"ש שראה הנגע בבגד וכוון לכתוב דלא תני חזר שרפה כו עכ"ל. ונעשה דידי היא במטלית שבבגד כאלו היא במטלית שחוברת בו ע"כ. ואי לעצמא דתולין הקלקלה במקולקל חרבה הכל לא שייך דל"כ היה הנגע נראה במטלית ולא כשהור אלא המשום דמחוברין תשיב הנגע כאלו הוא במטלית ולגבי הבגד אין זה חזיר:

עוד כתב הכ"מ לפי טעמו נימא דמצינו את המטלית ולא אמרינן שמשם עלמה בסמינים שחולין הקלקלה במקולקל והנגע מחמת הבגד הוא ולא מחמת המטלית עכ"ד. ואין צורך לזה אלא כדפי' כיון שארפיין בבגד והנגע אין כהן עוד הסגר משתה: ונ"ל דיש נפקותא לדינא בין הטעמים אם הטלאי הוא שפלה במקום הקרע לא בזה מנגד טהור. אלא מנגד המוסגר בתוך שבוע ראשון להסגרו כל עמנו טלאי וטלאי ולעולו הקרע וחזר נגע לבגד לפי טעם הרב משנה למלך בזה שורף את המטלית כיון דהכא לא שייך תולין הקלקלה במקולקל שגם המטלית הוא מקולקלת שבהה ממקום עמא וכיון שאין תולין דין המטלית והבגד אחד והנגע שבבגד כאלו היא במטלית ולעצמא דידי ה"ל מצינו את המטלית שחולין הקלקלה במקולקל חרבה הכל לא שייך דל"כ היה הנגע נראה במטלית

עוד כתב הכ"מ לפי טעמו נימא דמצינו את המטלית ולא אמרינן שמשם עלמה בסמינים שחולין הקלקלה במקולקל והנגע מחמת הבגד הוא ולא מחמת המטלית עכ"ד. ואין צורך לזה אלא כדפי' כיון שארפיין בבגד והנגע אין כהן עוד הסגר משתה: ונ"ל דיש נפקותא לדינא בין הטעמים אם הטלאי הוא שפלה במקום הקרע לא בזה מנגד טהור. אלא מנגד המוסגר בתוך שבוע ראשון להסגרו כל עמנו טלאי וטלאי ולעולו הקרע וחזר נגע לבגד לפי טעם הרב משנה למלך בזה שורף את המטלית כיון דהכא לא שייך תולין הקלקלה במקולקל שגם המטלית הוא מקולקלת שבהה ממקום עמא וכיון שאין תולין דין המטלית והבגד אחד והנגע שבבגד כאלו היא במטלית ולעצמא דידי ה"ל מצינו את המטלית שחולין הקלקלה במקולקל חרבה הכל לא שייך דל"כ היה הנגע נראה במטלית

עוד כתב הכ"מ לפי טעמו נימא דמצינו את המטלית ולא אמרינן שמשם עלמה בסמינים שחולין הקלקלה במקולקל והנגע מחמת הבגד הוא ולא מחמת המטלית עכ"ד. ואין צורך לזה אלא כדפי' כיון שארפיין בבגד והנגע אין כהן עוד הסגר משתה: ונ"ל דיש נפקותא לדינא בין הטעמים אם הטלאי הוא שפלה במקום הקרע לא בזה מנגד טהור. אלא מנגד המוסגר בתוך שבוע ראשון להסגרו כל עמנו טלאי וטלאי ולעולו הקרע וחזר נגע לבגד לפי טעם הרב משנה למלך בזה שורף את המטלית כיון דהכא לא שייך תולין הקלקלה במקולקל שגם המטלית הוא מקולקלת שבהה ממקום עמא וכיון שאין תולין דין המטלית והבגד אחד והנגע שבבגד כאלו היא במטלית ולעצמא דידי ה"ל מצינו את המטלית שחולין הקלקלה במקולקל חרבה הכל לא שייך דל"כ היה הנגע נראה במטלית

מצינו את המטלית. ספי הוה שייך למייתי המטלית טהורה דלשון מצינו שחולין הקלקלה במקולקל חרבה הכל לא שייך דל"כ היה הנגע נראה במטלית

ר' עובדיה מברטנורה נגעים כל הבגדים פרק יא תוספות יום טוב

ציונים

הפולר . ע"פ

חלופי גרסאות

1 את הבגד השני ילך חזר
תיכף יקח :

אלוהי רבה

חזר למטלית שורה
את הבגד . תנא פניה
כתוספתא המטלית מתבטח
עלמה כשימיט :

חידושי מדרי"ח

1 חו"ט ד"ה ושורף
את המטלית כי
והאיך מצינו בו ע"כ
ואפשר לומר סברת
ה"ש ורמ"ב דבשלמא
כאן שהמטלית יש שלש
על שלש כמו שמובין
בסוף הדיבור הרב
חו"ט והוא דבר חשוב
שראי לשמא בנגעים
ומצורף לזה שהוא
מחובר לשורר או אין
גדר אחר הבגד שהיה
בו בתחילה משא"כ
באנים שהם אינם
דבר חשוב שהיו אינם
ממטאין בנגעים עד
שיהא בכוח אכנים ועצי'
ועפר כמו שהוא בפרק
י"ג לכן גדר אחר
הבית הראשון :

משנה אחרונה

והמטלית תשמש את
עלמה כשימיט כמ"ס
ה"כ והיא דלא תני לה
במתני' כדחיי לקמן
המטלית תשמש את
הבגד השני . דהתם
המטלית עטונה שרפה
לירך למיתני שאין
שורפין אותה מיד עד
שתשמש . והכא לא
לירך למיתני . וכ"כ

שורף את הבגד . כתב הר"ב אבל המטלית אינו טעון שרפה . ולא שייך ביה לשון הללה דקתני עלה בתוספתא ומטלית תשמש את עלמה כשימיט דלמ"ס יש בה שלש על שלש כו' הר"ס . ועיין במשנה י"א :

חזר נגע לבגד . פי' הר"ב למוסגר מדתקן חזר מוכח ודאי דבמוסגר קאמר . דלילו בטהור מאי חזר בו ה"ל מעולם לא היה בו ולא אלטרין למתני הכא לבגד הראשון כדלקמן דלקמן שאני דתני נמי דין השני : **שורף** את המטלית .

הר"ב העתיק מליל את המטלית וכן לשון הר"ס ומייתי תוספתא דקתני הטולה מן המוסגר בטהור . ונראה נגע בבגד שורף את המטלית וכתב עלה הטולה מן המוסגר בטהור ונראה נגע בבגד כלומר בטהור נראה ומש"ה נקט נראה ולא קתני חזר כדקתני במתני' משום דהכא בטהור איירי

המטלית (מי) חזר למטלית שורף את הבגד (מי) . הטולה מן המוסגר (מי) **בשהור** . חזר נגע לבגד (מי) שורף את המטלית (מי) . חזר למטלית (מי) הבגד

מלילו . ואינו שורפו עם הבגד : חזר למטלית . לאותו טלחי שחבר בו : שורף את הבגד . כאילו חזר בבגד עלמו אבל המטלית אינו טעון שרפה אלא אם הוא שלם על שלם מסגירו . ואם עמד בעיניו שבועות שנים או פשה בשבוע ראשון שורף . ואם פחות משלש על שלם אינו מטמא בנגעים : הטולה . מן המוסגר שעשה טלחי מחתיכה בגד מוסגר על בגד טהור . ומוסגר קרי לבגד שטמא בעיניו בשבוע ראשון ובשבוע שני כהה . דקורע ממנו הנגע ושורף מה שקרע ושאר הבגד קרוי מוסגר : חזר הנגע לבגד המוסגר . שנטלה ממנו חתיכה זו שהיא עתה טלחי לבגד טהור . אף ע"פ שהבגד המוסגר טעון שרפה כדתיבז ואם תראה עור בבגד וגו' : מציל את המטלית . היינו הטלחי הזה שנטל ממנו ומחזיר בבגד טהור . מלילו ואינו שורפו עם הבגד המוסגר : חזר . הנגע למטלית לחתיכה

מלאכת שלמה

חזר נגע למטלית שדין הבגד הראשון כולו בחר מטלית שהא בני ודין כל הבגד לשרפה ואילו ז"ל גרים שורף את המטלית וכן נמי היא גורסת הרמב"ם ז"ל והביא הר"ס ז"ל ראי' לגרסתם מן התוספתא ומתני' סתמא כת"ק דר' נחמי' דלר' נחמי' מעיקרא אין לירך מטלית כדחתן

על הרמב"ם ז"ל : ו הטולה מן המוסגר בטהור חזר נגע לבגד מליל את המטלית כך ז"ל לפי פי' רע"ז וכך היא גירסת הר"ס ז"ל והקשה הר"ס ואמאי לא שדין מטלית בחר עיקר הבגד כלומר הבגד היוסגר שהוא אביו ראשון ויתן המטלית לשרפה כי היכי דכסיפא אם

תפארת ישראל בועז

חינה היא היא : (ד) ולבאורה ה' נראה דמה דקאמר במתניתין חזר נגע להבגד . למדנקט . סתמא . משמע בין לבגד ראשון או שני . דאף בבגד ב' שייך לשון חזרה משום המטלית שמחזר בו . דקמ"ל לדינו כאילו חזרה בו הנגע . וא"כ מי ומה יכריחו לומר דרק בבגד הראשון מיירי . אלא דא"כ דגם בחזר נגע לבגד ה"ל מיירי . מיהו לא אשתמיט תנא להשמיענו דין ב' הבגדים . מדאין דינים פסוק כל כך . דבבבא

אחר הסגר הב' : (מי) חזר לשורף הבגד . רק קמ"ל דמליל המטלית שחפר על הקרע : (מי) ולא נקט הכא דמליל המטלית . מדבבאמה אינו ניגול לגמרי . דכשיש בו ג' על ג' אלבעות דקייטו שיעור בגד . דלח ראויו להטמא בנגעים . מסגירו מהדש . ככל בגד שטולד בו נגע . וכשאין בו נגע' אלבעות . הרי אינו שום לבלום ולמה ילילו . אבל בבבאמה ח"כ לשרפו : (מי) ג"ל דר"ל מן המוסגר הט"ל . ויינוו שלקה מטלית מבגד הט"ל אחר הסגר ב' . וחפרו בבגד אחר שסבור לגמרי . אבל ח"כ דמוסגר דקאמר . אכתי לא אפיקת' עיילת' . אלא דבאחר הסגר ב' גם בלקה תוך ימי הסגר מטלית מהבגד ובסוף הסגר מלא קמ"ל דאפילו בלקה המטלית מהבגד לאחר שנטפר מהסגר . שרקע ממנו מקום המנוגע . והא דלא פי' התנא בגד הראשון . מדקאמר חזר : (מי) כדון הבגד עלמו שנטלו משם . משום דכבר הו"ל לגבי מטלית כאלו היה בו הנגע . ועטון המטלית שרפה . מלמחזר למקום המנוגע בימי ציני . וב"ש דבבבאמה נגע בבגד הב' . הו"ל לבגדי מטלית כאלו היה בו הנגע . רק בבותא קמ"ל דאפילו חזר נגע להבגד הראשון . וידון כאלו עדיין מחזר בו . שיהו ח"כ תנא לאשתמיטין דין ב' הבגדים . דפשיטא לבגד הראשון שחזר בו הנגע שורף . ובבגד הב' עובלו . מדנעט בהמטלית הטמא וטהור . דהרי אין לו שום זיקוק עם הבגד הראשון שחזר בו הנגע (ד) : (מי) דמוסגר המטלית עם הבגד הב' שמוחזר בו . כאלו הנגע בבגד הב' . וכשיטהר הבגד הב' בהסגר . שורף ח"כ המטלית . וקמ"ל בבבא ז' דכשהור נגע להמטלית . אררכי' למטלית אחרי

ממש תוך ימי הסגר מיירי . ליתא דא"כ מה חזר נגע לבגד מיירי . שקרע מקום המנוגע . ושפיר קאמר וחדר . מיהו ודאי שפשה ויוחלט הבגד . לירך ג"כ לשרוף המטלית . רק רבבותא אפילו הכי עדיין חייב שרפתו תלוי' על כולו : (מי) ר"ל להבגד וכדמפרש בסופא . ה"ט משום דהכא ממילא שמעינן כן . וידון זקוק לו להיות טהור כדינו להכי לא מתני מה שהתכו ממנו ועטון המטלית שרפה . מלמחזר למקום המנוגע נגע להבגד הראשון . והמטלית כבר הוסר ממנו ומחזר לבגד וידון כאלו עדיין מחזר בו . שיהו ח"כ תנא לאשתמיטין דין ב' הבגדים . ובבגד הב' עובלו . מדנעט בהמטלית הטמא וטהור . דהרי אין לו שום זיקוק עם הבגד הראשון שחזר בו הנגע (ד) : (מי) דמוסגר המטלית עם הבגד הב' שמוחזר בו . כאלו הנגע בבגד הב' . וכשיטהר הבגד הב' בהסגר . שורף ח"כ המטלית . וקמ"ל בבבא ז' דכשהור נגע להמטלית . אררכי' למטלית אחרי

במשנה למך . ומ"ס הרב שאם היא פחות משלש ע"ס חינה מיעמאה בנגעים . ואע"פ שמחזרת לבגד והרי יש בשיניה כשיעור ומלטרפין ככל שני בגדים המחזירין דחשיבי כחד . הכא שהבגד טעון שרפה כשרוף דמי וכתיבי ניכחת שיעורי . ועוד אפילו מלטרף כיון שרירך לשורפו לאחר שרפה פרהה עומאה מן המטלית כדון מוסגר שקללו ועשאו מוכין דטהור כדלמר כמ"ס : דמטולה מן המוסגר . פי' הר"ב בגד שכהה בשני ונקרע ממנו מקום הנגע ושאר הבגד מוסגר קרי ל' וכ"כ הר"ס והרא"ס . ולא פירשו אמאי קרי ל' מוסגר והבגד הוא טהור ואין בו דין הסגר כלל . ומיהו ודאי לתיכא לפרושי לה במוסגר ממש שגראה בו נגע והסגירו ונטל ממנו טלחי לטהור . דלשון חזר דקתני לא שייך בזה שעדיין לא הלך . והרמב"ם כפירושו וכתבירו הניח לשון מוסגר בסתם ולא פירש בה דבר . ושם מפרש לה במוסגר ממש שכהה בראשון שמכנס ומסגיר ונטל ממנו טלחי וטל ממנו טלחי . וזו דקתני היינו שחזר מן הבהה למראה עמא ירירק ואדמדם . אבל גם זה דחוק . לכן הוצרכו הר"ס והר"ב לפרש שכהה בשני . ומ"מ לשון מוסגר אינו מיושב . וז"ל דכל שטמא בספק גבי נגעים קרי מוסגר כדפי' בס"ק דכל עיקר הסגר האמור בנגעים והסגירו הכן אינו אלא באמירה שאומר לו הרי אתה בספק עד סוף שבוע שזכותו הסימיט עליך . ובגד זה שנקרע ממנו מקום הנגע אע"פ שהוא טהור בספק הוא עומד שאם חזר הנגע טעון שרפה להכי קרי ל' מוסגר . וכנה"ג אשכחן בספק דמאי שיעקר סם דמאי הוה על ספק מעושר ומ"מ השאלו סם דמאי על כל ספק כדלמריין פ"ב דמכשירין מ"י מחלה על מחלה דמאי וע"ס : חזר נגע לבגד מליל את המטלית . חזר למטלית שורף את הבגד . כך גירסת הר"ס והר"ב ומתבטחו המפרשים בה אמאי המטלית אינו עגור אחר הבגד נגדר אחר דקתני נגדר אחר המטלית וכן הקשה הרא"ס ומתוך זה גורס בשיניה שורף הרמב"ם . ומי"ט ע"כ החילוק הוא הבהה אינו מליל משום שמחזר לבגד נגדר אחר המטלית וכן הקשה הרא"ס ומתוך זה גורס בשיניה שורף הרמב"ם . ומי"ט ע"כ הבהה מן שניהם ישרפו . כתב הר"ס דשאני ממתני' דקתני מליל שיש לחלק בין מוסגר למוסגר ובין מוסגר לטהור ע"כ משמע נמי דההבדל לטהור מלילו וכ"כ הרב משה למך ולמד מזה דלמ' עדיין לא עלה המטלית בבגד ועומדת בפני עממה וחזר הנגע לבגד שורף המטלית וכ"כ הר"מ מטרטאני ע"כ . ולכאורה הוא הלכתא בלא טעמא והיכן מנינו שהחזר מטהר או מלילו . וז"ל דהסבא היא דכל זמן שלא חזרה לטהור וכלה לטהור וכלה לטהור עתה עתיד להחזרה וכלה לטהור לראשון כבתחלה אכל מהחברה לזה מתמחא נתייאש ואינו עתיד להחזרה והלכך אין לה שייכות עוד עם הראשון והלכך מלילה . ומ"מ אינו מוכן דא"כ בהור למטלית אמאי שורף

למ

קייטא . ק"ל ע"ג דגמט
מ"י ע"ג ק"ד יוסף אבט
כפרה וס"ג:

תוספות הרשים

ז בהרע"ב ד"ה שיש לה
פספסים. מדכרו משמע
שהוא כגד א' שם אלא
שמימרת כל הרמ"ס
פ"י מלבט ארוך מחמיות
קטנות מוכנות תחיה
מכל מראה פ"כ. ולי
ר"ג כהו"ס מסיימיה
וע"ן כ"מ פ"ב אה"ל
שמן ע"ס לדכרו כי
התפירה חיבור גמור הוא
כאלו היה אה"ב אחר :

אליה רבה

ו והמטלית בו' הבגד
ז שני בסמינים
מי ע"ס בתוספתא ועונה
שפה באהרונה :

משנה אהרונה

את הבגד כיון שאין לה
שיבות כלל לראשון
ובין לסבא וז' מהי
להזיל את המטלית
ה"ג ראו להזיל את
הבגד : ואמנם לולי
דברי הגאונים הי' ג"ל
חילוק אחר והוא ממה
שראו דהקפיד הכתוב
שזריך ליתן מטלית על
הקרע כדאמר במתני'
לעיל ולא אהפך
הע"ס למה הרריך
מטלית וס"ל לחו"ל
הע"ס שהקפיד הכתוב
שלא יחסר כלום מן
הבגד כדי להכניח
אח"כ אם יחזור הנגע
ועטון שרפה ואם יחסר
שאין ניתן מטלית שמר
אם לא הי' החסרון
הי' הנגע חוזר במקום
הוא ועכ"פ שחיסרו
היו שבו חזרו המקום
לחזור והרי מנעל מלות

אירי שהנגע נראה בו עכשיו בתחלה. שורף המטלית.
דמטלית זה מבגד מוסגר קאחי והנגע שבטבור כאלו הוא
במטלית שנחבד בו. הלכך המטלית טעון שריפה ובגד שבו
הנגע טעון הסגר והמוסגר שניטלה ממנו חתיכה זו כדקאי
קאי. ולגבי המוסגר לא נחשב
הנגע כאלו הוא במטלית ע"כ.
הא קמן דאיהו במתני' גרים צהדיא
מזיל וז"ל וחי הכי כסיפא כשחזר
למטלית אחרי הבגד הראשון ישרף
ולמה הבגד לא ימשוך אליו המטלית

הבגד הראשון ישרף והמטלית תשמש
את הבגד השני בסמינים : ז קייטא
שיש בה פספסים ז צבועים
ולבנים

והמטלית ימשוך אליו הבגד. ונראה לי להבגד המוסגר
כשחזר בו הנגע לא ימשוך אליו המטלית אחרי שהמטלית
מחוזר לפטור. אבל כשחזר למטלית עלתו והבגד אינו מחוזר
לפטור אבל עומד בפני עלתו לפיכך נמשך אחרי המטלית
והרי נאמר ואם תראה עוד. ואין עוד אלא מקומו והע"ג
המטלית לטבור הוא שמזילו כך נ"ל. ובעל קרבן אהרן יהיב טעמא
שהמטלית ראוי שימשוך אליו הבגד. שלא חשב הכתוב
אלא לחזרת נגע במקומו הראשון כמו שנאמר עוד ואין עוד אלא
מקומו ע"כ. וזה אינו מספיק מכיון שנאמר בבגד
לרבות כל הבגד אלא טעמא כדפרישית דחזרו לטבור מזילו למטלית
ומאד נפלאותי מבק"א דבתי"כ שני כמו שהיה הג' לפניו

מלאכת שלמה

הה"ן פרק ששה עשר דפ' נגעים שהניא שם שני פירושים שפירש רבינו
הלל ז"ל במתני' והכריה הוא כפירושו הראשון ע"ס וכלאו הכי ז"ע שם :
ז בלשון שני פירש בעל הערוך ז"ל פספסים אגנים קטנות
כחומס

יכין תפארת ישראל בועז

דכאמח נראה הנגע בבגד הב' דיינין להנגע שבבגד השני לענין הבגד
שני עלתו כנגע חדש ויסגר. ולענין המטלית שבו דיינין כאלו הנגע
בו וישרף. וכמפורש בתי"כ שהביא הר"ם והתוה"ע. והבגד הראשון.
אע"ג שהמטלית שנחתך ממנו נשרף. היינו מדמחוזר למקום המנוגע
בבגד הב' [ונגם זה יהיה המטלית נשרף. חידוש הוא. דהיל"ל ממ"ג
אי שדית להמטלית לבגד הראשון הרי הוא טבור לגמרי. ואי תשד"י
לבגד השני. הרי גם הוא אינו נכרך רק נקגר]. אבל הבגד הראשון
שאין לו שום שיבות וזקוק עם הבגד הב' ולא חשיבין ליה כאלו חזר
כפוטוס כל כך. ושפיר סד"א דיינין להבגד השני כאלו הוא גוף
המטלית שמוסגר בו דהרי חשיבין נגע שבו כאלו הוא במטלית. וא"כ יהי' נמי דין הבגד הב' כהמטלית לשרפו עמו.
דהר"ך יסבב נגע א' ב' דיינין הלוקין לשרוף חלק א' ולסגור חלק אחר וכ"כ דין הבגד הראשון אינו פשוט כ"כ שיסגר כשהנראה הנגע
בבגד הב' דהרי ודאי סד"א לכיון דלענין המטלית חשיבין הנגע שבבגד הב' כאלו חזרה נגע להמטלית. ה"ל לענין דין בגד הראשון. ישרף
גם הוא אע"כ דמשתנו רק כחזר הנגע לבגד הראשון מיורי ונכח"ג דין ב' הבגדים פשוט. ולא אצטרך להו תנא לאשמיטין : (ג) אולם
הר"ם והר"ב העתיקו ברישא בחזר נגע להבגד דמזיל המטלית. ונ"ל דהיל"ל לפ"ז כיון דאין המטלית מחובר להבגד המנוגע. מה
הה"ל

אחרי רכשי. דיינין להמטלית כאלו מחובר עדיין לבגד
הראשון. והייב לשרוף הבגד. ודיינין נמי להמטלית כאלו
הוא גוף א' עם הבגד הב' שחיוב להסגורו עמו (ג) : מש' בגד
לקרן מלבד שהוא דק ומרווח. הוא ג"כ מיופה צליונים וקוין
מלכטים שונים. ע"פ מבגד שלובשין בימות הגשמים [וע"ן מחומס
ס"ד ב' : (ג) כך רגילין לעשותו מנומר מלכטין הרבה. קוין
קוין
הנגע להמטלית עלתו אלא נשאר בטהרתו. והרי ב' דינים אלו אינם
המטלית שמוסגר בו דהרי חשיבין נגע שבו כאלו הוא במטלית. וא"כ יהי' נמי דין הבגד הב' כהמטלית לשרפו עמו.
דהר"ך יסבב נגע א' ב' דיינין הלוקין לשרוף חלק א' ולסגור חלק אחר וכ"כ דין הבגד הראשון אינו פשוט כ"כ שיסגר כשהנראה הנגע
בבגד הב' דהרי ודאי סד"א לכיון דלענין המטלית חשיבין הנגע שבבגד הב' כאלו חזרה נגע להמטלית. ה"ל לענין דין בגד הראשון. ישרף
גם הוא אע"כ דמשתנו רק כחזר הנגע לבגד הראשון מיורי ונכח"ג דין ב' הבגדים פשוט. ולא אצטרך להו תנא לאשמיטין : (ג) אולם
הר"ם והר"ב העתיקו ברישא בחזר נגע להבגד דמזיל המטלית. ונ"ל דהיל"ל לפ"ז כיון דאין המטלית מחובר להבגד המנוגע. מה
הה"ל

שרפה. וזה שנטל עליו מן הבגד שלא כדן עשה שחיסר מן הבגד. והשתא אם חזר הנגע למטלית איננו מילתא שאלו לא נעלה מן הבגד הי' חוזר על מטלית זו
בעודה מחוברת לבגד הראשון וזה עשה שלא כדן הלכך הבגד ישרף אבל אם חזר הנגע דתחת נטילתו היתה שלא כדן מיהו השתא איננו
מילתא שאלו נטל מלות שרפה בנטילתו שרי הנגע לא חזר במקום נטילתו והרי מקיים מלות שרפה בבגד ומזיל את המטלית כיון שנתקיימה מלות שרפה בבגד א"ל
לשרוף את המטלית דלא חשיבא חו מן הבגד הראשון. ולפ"ז אין חילוק בין טלה המטלית בטהור ובין עומדת בפני עלתה אם חזר נגע לבגד מזיל את המטלית :
אלא שזריך ליושב הא דתני בתוספתא שני בגדים המוסגרים נעל מטלית מזה וטלה ע"ז ומזה וטלה ע"ז ונראה נגע באחד מהם הוא ומטליתו ישרפו. ומפרש הר"ם
הוא ומטליתו היינו הטלה שנטל מזה וטלה בבגד האחר ולא דמי למתני' דמזיל את המטלית. שיש לחלק בין מוסגר המחובר למוסגר ובין המחובר לטהור
עכ"ל. וזה משמע כדברי משה למך דהחזר לטהור מזילו. ולע"ד לא יתכן כפ"י. ולולי פ"י הר"ם אפשר לפרש הוא ומטליתו היינו המטלית המחובר בו בזה שבראה
בו הנגע ואע"פ שלא נראה במטלית אלא בבגד הוא כאלו נראה במטלית כיון שמחוברין חשיבי כחד וה"ו נגע החוזר לטניהם : ואפשר לפרש עוד דהך דתוספתא לא
היירי במוסגרין שכהה בשני וקרט כענין שמפרש הר"ם במתני' לטון מוסגר אינו מיושב שהבגד אינו בר הסגר כלל ואמאי קרי לי' מוסגר כתי"ש לעיל. אלא כך
דינא דתוספתא במוסגרין ממש כגון כהה בראשון דקחתי לעיל מכבס ומסגיר ובתוך ימי הסגור נטל ממנו מטלית וטלה על השני המוסגר כמוהו וזהו נעל וטלה ע"ז.
דכהה א"ש שאם נראה ירקרו או אדמדם באחד מהם ישרף הוא ומטליתו שניטל ממנו ומחובר בחבירו דהכח ההסגר היה כדי שזוכיהו הסמינים כסוף שבעו שבעו וטלה
הנגע מזיל את הסמינים ובשעת הסגר כבר היו עומדים לשרפה ואין חילוק בזה בין נראה בבגד ובין נראה במטלית שבשעת הסגר היו שניהם אחד ולא דמי להך דכתיבנא לעיל במוסגר
דהר"ם דכהה בשני וקרט וטלה מן המוסגר בטהור שאע"פ ששעה שלא כדן שחיסר מן הבגד אפ"ה אם נראה בבגד מזיל את המטלית. דהתם לא הייתה החזרה הסגר לבגד אחר שקרט
וטבור הוא כתי"ש המב"ס שם אחר שקרט מכבסו ופוטרו וטבור ולכך מזיל את המטלית. אבל מוסגר ממש שהחזרה חייבתו הסגר וה"ו כספק טומאה מה"ה עד שזוכיהו
הסמינים ומשזוכיהו הסמינים הרי הכל עמא ומי הולאו מחזרת טומאה וירך למטלית הכל : והשתא דלחיינין להכי יש לקיים שתי הנתיבות דהר"ם גורם חזר נגע
לבגד מזיל את המטלית ומוסגר את המטלית. דלא פליגי דהר"ם דמוקי לה ככהה בשני וקרט וקרי לי' מוסגר בזה ודאי מזיל המטלית שמתחלתו טעון
היה אלא לפי שחיסר מן הבגד שלא כדן השתא ששורף את הבגד שני. אבל הרמב"ם שהניח מלת מוסגר כמשמעו שחיוב בהסגר מדאורייתא וה"ו מתחלתו כספק טומאה
ואיננו מילתא השתא שהוא טעם ודאי זריך לשרוף הכל : ובדברי יוחא נמי מה שקשה לניסת מזיל את המטלית ממתני' דלקמן פ"ג מ"ה גבי בתיס הבגה מן המוסגר
כטבור חזר נגע לבית הולך את האגנים ודכותה הכא מוכח דנרטינן שורף ונתבטלו בזה מהר"ם שם ותו"ט וכמנהג למך. ולדין מעיקרא ל"ק דהתם הבית לאהר
חילוק מוסגר מן הטהור המטלית ומוסגר כ"ע מידו ששורף ובבתים חולין : הבגד הראשון ישרף. ודוקא שחזר למטלית. אבל נראה בבגד זה שהמטלית
המוסגר כדקאי קאי כיון דהנגע אינו ממש במטלית אע"ג דשורטין המטלית כאלו הנגע בה. מ"מ לגבי הבגד הראשון לא חייב כאלו הנגע בה. כך הטלה הר"ם ונתקן
התוספתא

הפסלה. שם הכי :
הילופי גרסאות
איתא בפיסקא ד' ד' ו' ד' ו'
ובגמ' אינה ספקא בנגעים.

אליהו רבה

מן הכבוד העליונה
כו' כובד בעליונה
הוא שכוון עליו השמי
והכבוד התחתונה הוא
בכובדו עליו את הארוב :
שני דפי חלוק. דתנא
בתוס' ב' דפין חלוק
מלפניו זה עם זה ופניו
מוה לזה א"ל תמידי
ד"ל כמות שכן ע"ג
קיום הכל פלגן חפון
ועשן אחד אין המפרשין
זה עם זה ואין פושין מזה
לזה. וקאמרי מתני' כי הא
לדבי תמידי :

מישנה אחרונה

היתה פסיקות אינה
מעמאה. המפרשים לא
פירשו לנו מ"ל הא.
וגרסה דהא נמי משגל
ע"ש ילפי' מה שלש
ע"ש כולה תמיכה אחת
אף ע"י כן. ומלינין
למימר דבהא נמי פליגי
ת"ק ור"י בהא דתנין
פכ"ה דכלים מ"ה בגדי
עניים אע"פ שאין בהן
שלש ע"ש עמאין ופירשה
המפרשים דמיירי בעלי'
שבלתה דקתני בתוספת'
אם רוב שפתותי'
קיימין אע"פ שאין בהן
שלש ע"ש עמאה האם הם
ומיירי שמתוברת
בתוכיות הרבה וכל
אחת אין בה שלש
ומחוברת לחתיכה
שאלה ותשוב כולה
הבור. והיינו נמי
עמתי' דת"ק הכא כי
היכי דהתם שתי
חתיכות ממפרשין שלש
ע"ש ע"י חיבור ה"ה
ש"ו שמקשרין בקשריה
ככ"ו הוי כחיבור כבוד
ואל דבטי התם רוב
שפתותי' קיימין היינו
למדרס לעינין שלשה
ע"ש אבל לשלש ע"ש
כל שתי חתיכות
ממפרשין ור"י סבר
לשלש ע"ש נמי בעינן
רוב שפתותי' קיימין
אבל שתי חתיכות
לא הוי חבור.
וע' במגן אברהם ר"ס
ע"ו ב"ה"ה שהבין
פלוגתייהו דת"ק ור"י
אי קשריה השכיב חבור
ולפי מ"ש אין ראי'
מכאן וע' רפ"ב
דפרה : מן הכבוד
עליונה להתחנה. פי'
קרב שעל שיהם כורכין

כדי לארוג ממנה שלש על שלש. בת"כ ילף ליה ג"כ כמה
מלינו מבגד שהין מיטמא בנגעים בפחות מג' על ג'.
דלעיל : אפי' כולה שתי אפילו כולה ערב. דא"ל שיהיה
שתי וערב יחד. דכך משמע מלה או כחלק בזה או בזה.

קרבן אהרן : מ' הסליל.

הר"ב עץ חלול כמין קנה שמחברים
עליו המטווה. ולא ידעתי למה
יעשוהו חלול אם המטווה המחבר
עליו. ולא בתוכו. ולשון הרמב"ם
יעשה כמו קנה מעץ נקוב (ולה)
שני עלים אחרים) ויחבר עליה
המטווה. והוא אשר נקרא סליל
ע"כ. ונראה בעיני שהוא הדיוסטר
שבמנה ג' פ"ב דכלים. שמפרש
שם [הר"ב והר"ש] שנטעה על זה
התואר. ור"יהוה לדברי שש כתב
הר"ב. שהוא נשפ"ה בלע"ז.
ובכאן מלאתי כתוב סליל אשפ"ה
בלע"ז. ואם שמותיין חלוקים שזו

נקרא דיוסטר. וזה נקרא סליל אפשר שתמונתו ג"כ אינן
שוות ממש. ולכן ג"כ לזה לועזין אותו נשפ"ה ולה אשפ"ה :
הכבוד העליונה. כתב הר"ב ונראה הנגע בכובד האחד.

השני טהור. לשון הר"ש כל זמן שהוא שתי השני
טהור *ופירוש עליונה ותחתונה תמלא ברפכ"א [דכלים]
הר"ב ולא כעין חלוקים שלנו וכו' כ"כ הר"ש. והרמב"ם פי'.

משיתלבנו. שנותנים אותן בתנור שיתחמומו בהכל התנור. ויתלבנו
שם : פקעת, עץ שהגשים מסבבות המטווה מן הכוש לחוכו : כדי
לארוג ממנה שלש על שלש. שיהא זה שיטור לעשות כל
הבגד של שלש אלצעות על ג' אלצעות ממנה. גכ השתי
גם הערב. כדקתני ואפילו כולה

משיתלבנו. כמה יהא בפקעת (סו) ותהא
מטמא בנגעים. כדי לארוג ממנה
שלש על שלש (סו) שתי וערב. אפי'
כולה שתי אפי' כולה ערב (סו). היתה
פסיקות (סו) אינה מיטמאה בנגעים. ר'
יהודה אומר אפי' פסיקה אחת (סו)
וקשרה. אינה מיטמאה : מ' המעלה
מן הפקעת לחברתה (ע) מן הסליל (עא)
לחברו. מן הכובד עליונה לכובד
התחתונה (עב) וכן שני דפי חלוק (עג)
שנראה נגע באחד מהן (עז).

הרי

שמחברים עליו המטווה : כובד העליונה. שני עלים עגולים
שהאורגין כורכים בהן השתי שלהן וגוללין ונראה נגע בכובד
הא'. השני טהור. דלא הוי חבור : וכן ב' דפי חלוק. נמי
אינן
בדברי הר"ב ובמ"ש שם בס"ד] : וכן ב' דפי חלוק. כתב
דפי חלוק הוא בעת ההבדל בגד או חלוק מחברו כאשר
ישארו

מלאכת שלמה

וחוט מחברין הרי השני טהור. אמר המלקט נראה ש"ל הוי השני טהור
שאינן החוט מחברין אי נמי ה"ל אע"פ שהחוט מחברין הרי השני טהור
והיא היא : סליל פי' בערך סליל שסולל ומתנגלל והוא מסתוריייתא
בלשון ארמי והגשים מנגללין את החוט ממנו על הפקעת ויש אומרים
שהסליל קנה הנמדה כדמתיא אלו הן קנה זה הסליל הר"ש ז"ל : בפי'
רע"ז שהאורגין כורכין באחד מהם השתי שלהם וגוללין האריג באחר

ומטמא בנגעים כדי לארוג ממנה שלש על שלש בין שהיתה כולה
שתי בין שהיתה כולה ערב ע"כ : כמה יהא בפקעת וכו' ועיין בספר
קרבן אהרן ראש פרק י"ג דפרשת נגעים. וכתב הר"ש ז"ל מפרשים
ש"ע דרישא של אמר ופשתים ואונין של פשתן דקתני נדהו לפ' פשתן
אלא נטווה משום דכבר תנא ש"ע ולא יתכן דש"ע כתיב אלא
כפשתן טווי איירי וש"ע דרישא בשל אמר שניכר בין של"ע וכו'
כדפי' רע"ז : מ בפי' ר"ע ז"ל נראה נגע באחד מהן

תפארת ישראל

ספר. ר"ל שיש בו ב' לדים מתנגדיים. ב' קלות הקנה
האמלעי לרצו. ועליון כורכין המטווה : (עב) הן ב' קורות
עגולות שקצועין לרוחב כסא האריגה. ובקורה העליון כרוכים
חוטיו השתי העומדין לארוג. והן ממוכרין למה שנאמר כבר
מהחוטיו שתי ה"ל. שברוך על כובד התחתון [ועיין נקופת חובלין
ז' כ"ה] ומפרש הכא האין יהיה הדיון אם נראה נגע במה שברוך
על א' מהן. מה יהיה דיון של השני שמחובר לו : (עג) הן ב'
חתיכות בגד שמובלגין לגמרי. אלא שכשירצו ללשון. עובדין
אותן יחד ממעל למקום הכתפות. כדי שיתכסו בהן האדם.
בא' לפניו. ובהשני לאחוריו. ומדהן מחולקי' מהדדי נקרא בשם
חלק. א"ג מיירי הכא בשעדיין לא נתקנו כדאוי לעובדין יחד
בראשן וכדאמרו. אלא מיירי בשעדיין הן בהתואר שהובא
מבית האורג. ש"אורג ב' הדפין יחד. ורק משום שהקנה אותן
יקרי נקב באמלע. כדי להכניס שם ראשו. להכי כדי שלא
להפסיד הבגד ע"י הנקב הזה שיעשה הקנה. להכי אין האורג
משליך הערב באמלע ב' הדפין במקום הנקב שיעשה הקנה.
ובמלא ב' הדפין מחוברין שם יחד רק בחוטיו השתי. והקנה
אותן יחדוך הדפין זמ"ז. ויעשה לו כתפין מזה ומזה : (עד) בא'
מב' החלקים בשעם שהן מחוברין יחד והרי עמיד להשריץ
זמ"ז. דאילו בתפורים יחד אפילו כולן מעליות פחותים מנע"ג.

הוא חוט א' שברוך יחד בכדור קטועל בל"א : (סו) משערין
בגדו כגודל כדור שכרוכין בו חוט שתי וגם חוט ערב כפי
הצריך מהן לארוג בגד של גע"ג אלצעות. ואם הכדור גדול כל
כך. אז מלטרף גרים הנגע שכלל החוטין המוכחים יחד ונראין
בשפת החוטין של הכדור : (סו) ר"ל אע"ג שאילו הכדור משתי
לבד והיה אורג משתי לבד גע"ג אלצעות לא היה לריך שיהיה
הכדור גדול כל כך. ואם הכדור כולו של ערב. הרי חילוי היה
אורג מערב הזה געגא"ל היה לריך שיהיה הכדור גדול הרבה
מזה. אש"ה בין כך ובין כך אין משערין רק בפקעת שחליו
שתי וחליו ערב כפי הצריך מהם לאריגת געגא"ל : (סח) שכל
הפקעת כרוך יחד רק מחוטיו קלרים. ואין קשורים יחד.
אלא כשהן כולן קשורים יחד. ודאי הו"ל כולן חיבור ונתשבין
כחוט א'. ורק באינן קשורים יחד. אז אפילו יש בחוט הפקעת
שיעור כפי הראוי לארוג געגא"ל ולא נפסק רק במקום א' אין
הפקעת מטמא בנגעים : (סח) ס' דנפסק החוט אפילו רק
במקום א'. ואפילו חזר וקשרו. אמ"ט בנגעים : (ע) שהתחיל
לכרוך חוט של פקעת א' לפקעת אחרת כמלא שז' הפקעות
מחוברין יחד פי' החוט שבאמלע שמחברין : (עא) סליל הוא קנה
דק שבראשו א' מחובר בו קנה אחרת ממזרח למערב. ובראשו
השני מחובר בו שוב קנה אחרת מלפון לדרום. ונקרא בלשון
המשנה גם בשם דיוסטר [וגלים פ"ב פ"ג] והוא כורכין דיו

אלא באחד מהן כורכין השתי ובאחד כורכין הבגד הנארג. נראה
דבבא

ר' עובדיה מברטנורה נגעים כל הבגדים פרק יא תוספות יום טוב סג

ציונים

בגש . טז כ"ט

הלופי גרסאות

בגש . טז כ"ט
טז כ"ט

תוספות הדישים

בגש . טז כ"ט
ההכח . ד"ה בגש
ההכח . ד"ה בגש
הכ"ט על שיה ע"ז
לישנה על מכות כ"ו :

אליה רבה

י נראה בשתי העמוד
כ"ו . הוא כמסכת
שתי כ"ו הוא עמוד
לכ"ו . חבור . גמר
מלאכות אין טעם אלא
על מקום שהוא עמוד
לפניו :

משנה אחרונה

דהכא לא ניחא לפרש
כן דא"כ היינו סיפא
נראה בשתי העמוד
האריג טהור נראה
באריג השתי העמוד
טהור וכ"כ בשתי שני
הכובד האריג טהור .
ולא ניחא להו לפרש
לדעת משום שאין עתיד
לארוג יותר והכא קמ"ל
דבשתי שבכובד אפי'
עתיד לארוג אינו חבור .
ללא יתכן מה שעתיד
לארוג לא ליהוי חבור
וע"כ ה"ג שאין עתיד
לארוג והא תו למה
ל"י . לכך מפרשים
דשניהם בשתי הכרוב
ומשום דאותו שכתב
הכובד עליו א"א שלא
יהא שם עמו
מעט מן השתי .
הרי השני טהור .
ומשמע דה"ה
דאין פושין מזה לזה ולא
מלטרפין לשיעור שלש
ע"ש :

בגש . טז כ"ט
הכב . חושי
הערב על שתישבו
על מכות הוו כשתי
להטיר' עמו וכ"כ הר"ש

ישארו שני חתיכות מחוברות בחוט מן השתי ומן הערב :
בגש המסכת . פי' הר"ב חוט הערב כו' . ועד שיתישבו
כו' . הוי כשתי להטירק עמו לנגע כגרים . וכ"כ
הר"ש ור"ל לשתי העמוד מלטרק . והרמב"ם מפ' דנפש המסכת
ובשתי העמוד ענין אחד הוא .

לומר שמלטרפין זה עם זה .
ולר"ש והר"ב בגש המסכת לחוד
שמעני' הכי . ובשתי העמוד קמ"ל
לגופי' דשתי העמוד . ומ"ש הר"ב
א"ל בתחלה כשארוב צו ב' צתי
נירים קודם שיארג צו ג' על ג' .
וכך לשון הר"ש . ותמה אני דהא
במשנה ב' פרק דלקמן תנן בהדיא

דתחלת הבגד לריך שיהא ג' על ג' . וטוד מה ענין ב' צתי
נירין לג' על ג' . ולכן כ"ל דה"ג קודם שיארג צו שלישי .
ול"ג על ג' . והענין כדכתב הר"ב משמא דגמ' במשנה ב'
פי"ג דשבת העושה שתי צתי נירין צתיים . שמרכיב שני
פעמים כל חוט של שתי צתי . ובפסעס הג' [מרכיבין] על
חוט המורכב על הקנה . ע"כ . וקמ"ל דקודם שהרכיב
השלישי מלטרק לשתי העמוד * [אבל אני פירשתי שם אותה
הרכבה

אינן חבור . ולא כעין חלוקים שלטו שמחכים ומחברין בו
צתי הזרוע ושאר חתיכות בתפירה של חבור גמור דהוא
ודאי חשיב חבור כאילו הוא בגד אחד . אלא מיירי דלא
מיחבר כולו האי : בגש המסכת . חוט הערב שכנס לתוך
השתי כנפש לתוך הגוף . ועד
שיתישבו על מכותם אלא הארוג
הוי כשתי להטירק עמו לנגע כגרים .
אזי נמי בתחלה כשארוב צו שתי צתי
נירים קודם שיארג צו ג' על ג' :
ובשתי העמוד . הם חושי השתי
שבין כובד העליון לתחתון שעומדים
שם ליארג ולהסך בהן חושי הערב .
וקא משמע לן דלא תימא כל חוט

וחוט עמוד צפני עלמו ואין בו רוח כגרים . אלא כולה
חבור זה לזה . ואם נראה * (נמי) נגע גדול זה . טמא גדול
אחר : אם היה רצוף . שהחטים רגופים זה אלל זה . כעין
רפס שאורגין זה אלל זה . שכן דרך האורגים ליישבן להיות
אריגתם מכוונת אז חשיבות חבור . ואי לא הכי . חזין כל
חוט כאילו עמוד צפני עלמו . ולא הוי חבור . ואין הלכה כרבי
שמעון : י נראה הנגע בשתי העמוד האריג טהור . כשאין
עמיד

(* גד' ש"כ וכו' ר"ד יתא תיבת נני

נראה וכו' כך כ"ל ש"ל ומבאר בפרושו ז"ל רפכ"א דללים : ובשתי
העמוד הם חושי השתי שבין כובד העליון לתחתון ובמסכת אהלות פ"ח
קרי לה מסכת פרוסה . דרי אלו מיטמאים בנגעים מיד איני יודע מה
שיך גירסת מלת מיד הכא ובמא אשגרת לישא דמתני' דלעיל הוא

תפארת יבין

מלטרפין [הרמב"ם פי"ב מלש"ה י"ב] : ע"ה) מסכת הוא אריג של
ש"ע יחד [כשופים ט"ז פ"ג] . והיינו שלאחר שהשליך חוט הערב
בין חושי השתי . וכבר הכה עליו האורג בכלי הנקרה בלשון
משנה בשם קירוס [ועמ"ש בס"ד שנת פי"ג מ"ג] ושעל ידי הכאה זו
נדחק חוט הערב שהשליך אל מה שארג כבר ומתיישב במקומו
יפה . אבל כל שעדיין לא הכו עליו עדיין בהקירוס ליישב יפה
אז נקרה חוט הערב נפש המסכת מדעומד צפנים כנפש בהגוף .
ועתה חיוק להאריג כנפש בהגוף : ע"ה) הן חושי שתי העומדים
לארוג . בין אותן חושי שתי המתוחין בכסא האורג בין כובד
עליון לתחתון . הן מונחים רגופין זה אלל זה . ובין אותן חושי
השתי שרכיבין על כובד העליון . שהן אינן מונחים מסודרים
רגופים כראוי . אפילו הכי נגע שבכל שני החושים הסמוכים
מלטרק : ע"ה) ר"ל מוד אף קודם שהתחיל לארוג כלל . אפי"ה
מלטרק הנגע שבכל שני החושים הסמוכים יחד . ונ"ל דבגש
המסכת קמ"ל דאע"ג דאין חוט הערב מונח עדיין במקומו
הראוי לו אפי"ה מלטרק נגע כגרים שעליו ושעל השתי יחד .
ובחושי שתי העמוד קמ"ל דאע"ג דאין החושיין מתוחין רגופין
זח"ז . רק כרוכים על כובד העליון הילך והילך . אפי"ה כל
שהחושים השתא סמוכים הרי נגע שעליהן מלטרק לבגרים :
ע"ה) דס"ל דדוקא אותן חושי שתי שמתוחין בין כובד עליון
לתחתון . ששם מונחים רגופים זח"ז כפי הראוי לארגן יחד מלטרק

ישראל יבין

נגע שעליהן . אבל אותן חושי שתי שרכיבין עדיין על כובד
העליון . שאינן מונחין יחד כפי הראוי לסמכתן באריג אלא
מונחין מצולצלין . אין מלטרק נגע שעליהן . ונ"ל דפקעת וסליל
דלעיל . דמשמע דהא נגע שבושיי פקעת וסליל עלמו מלטרק .
היינו ללא כר"ש : ע"ה) נגע : ע"ה) העומדים לארוג . והן החושיין
הכרוכים על הכובד העליון והמוחין ממנו לכובד התחתון .
ומחוברים על כובד שכבר נארג וכרוך סביב לכובד התחתון .
וא"ה הרי כבר תני הכא לעיל דמכובד עליון לתחתון חושי
חיבור והרי ה"כ השתי העמוד הוא כובד העליון והארוג הוא
כובד התחתון . ונ"ל למכפל ולמתני . ואח"ל דאין מהתם סד"א
דוקא בעתיד לקלפן יחד חיבור להכי נקט הכא שתי העמוד .
דהיינו שעומד לארוג יחד עם הבגד שבכובד התחתון שכבר
נארג . ליהא דהרי הר"ש כ' דמתוספתא מוכח דמשנתו מיירי
רק בעתיד לקוף השתי העמוד מהאריג . וכן מוכח לפע"ד גם
ממשנתו גופה . דאין בעתיד לארוג השתי להבגד . א"כ מי
גרע הא מבגד וטימין כסיפא . שהטימין אינן שייכים כ"כ
להבגד . אפי"ה כשנגע בהבגד יטרף הטימין . מכ"ש שכשנגע
בהאריג שיטרף השתי המחובר צו וליך לו . אע"כ דהכא
בעתיד לקלפו מיירי . ועוד דקאמר היינו שעומד ומתוח עדיין
בכסא האריגה להאריג . אלא כ"ל דכובד עליון ותחתון דלעיל .
כולו בשתי שלא נארג מיירי . והיינו שכשירצה האורג לתחות
חושי

משמע דוקא לשתי מלטרפין ולא לאריג דקודם שתיישבו על מכותם אינם
היינו שכבר נארג כתיקונו ומפרש נראה במסכת ובשתי העמוד מקלחו צוה
עמוד דוקא שאין יראה אלא באחד מהן אבל מקלחו צוה ומקלחו צוה מלטרפין
העמוד טהור . דוקא לבדו לאשוקי מקלחו צוה ומקלחו צוה דרישא דמלטרפי' דרי' אלו
לפי פי' הר"ש כנפש המסכת עד שלא נארג כתיקונו הוא . יש לישב דלעיל כמ"ה קמ"ה לר' יהודה השתי
ובין בשתי עמלון מיד אפילו לר' יהודה דהא דא"ר יהודה לעיל משישק היינו כשהוא בעלמא קודם
עומד לארוג אפילו לא שלקו מעמא . והרמב"ם לפי שטחו דנפש המסכת היינו שכבר נארג און
השתי אם הוי' רצוף מעמא . שפי עמוד שיך למתני אם אינו רצוף עמוד דהא הוא דלפני .
מ"ג ובפ"ד דכבודות מ"ט ובפ"ד דשביעית מ"ג : י האריג טהור . פי' הרב כשאין עתיד לארוג יותר
שהתו כסיפא . דהכא אפילו קולפן עם האריג ונראה בשתי האריג יחד מלטרק

עמוד

י נראה ש: הלוק: מ"ח
ס' כ"י:
יא כל האויר: מ"ח ס' כ"ז

תוספות חדשים

י בבשנה את הנימין.
הם טפלים לכבד
ואין כבד טעל לכס
ושעור הנימין עם אנשנות.
הראש:

משנה אחרונה

אכל כפיפה נראה
באריג אם קוללו עם
האריג עמא דנראה
בסדין שורף את הנימין.
וא"ל אי אין עתיד
לארוג יותר מאי
איריא דקתני נראה
בשתי האריג טהור והא
אפילו שתי נופי טהור
כיון שאין עתיד לארוג
לאו שתי היו אלא חוטין
בעמא ואין להן עומאה
כדפי' לעיל מ"ח וי"ל
שאין עתיד לארוג עם
אריג זה ודעתו לאורנו
בפני עמא וכיון שעומד
לינטל מן הבגד הזה
אינו חבור. ולא דמי
לחא דתנן פרק ברתא
דמריה שלל הכובסין
ובגד שפתור בכלאים
הבור לטומאה א"ש פ'
שאסון לינטל. והתם
באורחא שיה מיהא
ניחא ל' בחיבורן והכא
לא צריך לחיבורן כלל:
נראה בסדין שורף את
הנימין נראה
בנימין הסדין טהור.
וכתב הר"ש דנימין
כטלו אנכ הסדין ואין
הסדין בטל לנימין
וכ"כ הראש.

הרכבה. בענין אחר: י שורף את הנימין. ושעור הנימין מפורשים ברפכ"ט דללים. כימי הסדין והסודרים. הר"ש: מציל את האומריות שבו. פי' הר"ב דכתיב ושרף את הבגד בלמר או בפשטים. שאין ת"ל בלמר או בפשטים כו'. תורת כהנים. ופירש הרמב"ם (שהיה ראוי שיאמר ושרף את הבגד בלמר או בפשטים) הגה מאמרו בלמר או בפשטים. יורה שבהן מה שישרף. ומה שיעזוב. ובהה קבלה שיעזוב מהן האומריות שבו. עד כאן: אפילו הן ארנמן. כתב הר"ב ללא תימא כו' ואפילו הן ארנמן שהוא למר לבוע מליל: יא כל הראוי ליטמא עמא

עתיד לארוג יותר: השתי העומד טהור. היינו מה שאין עתיד לקלן מן השתי עם הארוג: הנימין. חוטין בבראש הסדין ובסופו: מציל את האומריות. שפת הבגד. שאינו שורף אותו. דכתיב ושרף את הבגד בלמר או בפשטים. שאין תלמוד לומר בלמר או בפשטים. אלא ללמדך שאין שורף האומריות עממן: ואפילו הן ארנמן. ללא תימא דאין מליל אלא כשהאומריות של מין אחד שאינו מטמא בנגעים. כגון של משי ושל זהב. קושטא לן ואפי' הן ארנמן שהוא למר לבוע מליל: יא כל הראוי ליטמא עמא

הן ארנמן שהוא למר לבוע מליל. בת"כ אוליא את האומריות של שיראים ושל זהב שאין מנין מיעמא בנגעים. ולא אוליא של ארנמן ושל זהב וזהו טובה שמיין מיעמא בנגעים ת"ל אשר יהיה בו הגעש הראוי לקבל געש. פירש הראש"ם הראוי לקבל געש. עכשיו. לאשוקי הגי שכן לבועים. ע"כ: יא כל הראוי ליטמא עמא מה כו'. פי' הר"ב כגון בגד של ג' על ג' ועמא דכיון שהוא

הן ארנמן שהוא למר לבוע מליל. בת"כ אוליא את האומריות של שיראים ושל זהב שאין מנין מיעמא בנגעים. ולא אוליא של ארנמן ושל זהב וזהו טובה שמיין מיעמא בנגעים ת"ל אשר יהיה בו הגעש הראוי לקבל געש. פירש הראש"ם הראוי לקבל געש. עכשיו. לאשוקי הגי שכן לבועים. ע"כ: יא כל הראוי ליטמא עמא מה כו'. פי' הר"ב כגון בגד של ג' על ג' ועמא דכיון שהוא

מלאכת שלמה
השתי עם האריג: הנימין הם שש אנשנות ברפכ"ט דללים: בב"י רע"ח
שאין ת"ל בלמר או בפשטים ע"כ ועיין בספר קרבן מהרן ראש פרק ע"ו:
קלע

השתי עם האריג: הנימין הם שש אנשנות ברפכ"ט דללים: בב"י רע"ח
שאין ת"ל בלמר או בפשטים ע"כ ועיין בספר קרבן מהרן ראש פרק ע"ו:
קלע

יבין תפארת ישראל יבין

והא דמסוים תנא ואפילו הן ארנמן. אורחא דמילתא נקט [כד כ' רמ"ט פ"ג מ"ח ה"ן]. ונ"ל דהא דקאמר אפילו ארנמן. לאו למומרא דכ"ש לכן. דלדבריה מדכות ארנמן הו"ל לבוע. ואין טומאה נגעים חלה עליו. ואי לגבי שאר לבועים קאמר אפילו קשה דלדבריה ארנמן דהכיב עפי משאר לבועים [כגלים פ"א מ"א ופי"ג מ"ז] מסתבר גבי' עפי דלא בטיל לגבי בגד המטעג. אלא משום שכשהאימרא הוא משאר לבועים רגילין להחבו מהבגד כדי ליפות הבגד עי"ז [במשנה סוף כ"ח]. להכי שפיר קאמר מלת אפילו ארנמן. דאף בארנמן שמפני יקרותו מאד נס בשפת הבגד לא יחתכו מנינו אלא ויחיו בו לקישוט. ולהכי סד"א דבטל לגבי בגד וישרפטו עמו. קת"ל. א"נ נקט אפילו ארנמן. אע"ג דרגילין לעשותו תלמד שמעמא בנגעים. ומכ"ש משי

חוטיו השתי בכסה האריגה. כורכס יחד בכובד העליון ומחבר קלות החוטין הללו כביב לכובד התחתון. ועל החוטין הללו שברוכין כביב לכובד התחתון. קאמר תנא לעיל דאין חיבור להשתי שכובד עליון והיינו משום דהשתי שכובד התחתון אינו עתיד לארוג כלל. ורק כדי לחזק חוטיו השתי בכובד התחתון כרכן שם כביבו. א"ל הכא קמ"ל דאפילו השתי והאריג שניהן על כובד א' אש"ס א"ל: (פי' הן חוטין שבוטין בקלות העליון לכו). פרהניעין בל"א. פיהו אינן חיבור רק עד שיעור ארכן המפורש [גלים פ"ג מ"א]: (פי' דבגד אינו טפל להנימין: פי' הן שפתות הבגד שבוטין חוץ מחוטיו) עבין לכויו או שלא יקרע. ובהכך גזירת הכתוב הוא שא"ל לשרפו. פיהו מדקתני סתמא משמע אף שהאימרא לבנה אש"ס יללו.

התעורר המסכת מאספו ומגלגלו על מנור אורנים ע"כ: י השתי העומד טהור היינו מה שאין עתיד לקלן מן השתי עם האריג. שרף לשייר מן

התעורר המסכת מאספו ומגלגלו על מנור אורנים ע"כ: י השתי העומד טהור היינו מה שאין עתיד לקלן מן השתי עם האריג. שרף לשייר מן

ה' עובדיה מברטנורה נגעים כל הבגדים פרק יא תוספות יום טוב סדר חלופי גימטאות

חלופי גימטאות

יא של ספרים גימטאות

ג' על ג'. הוי בכלל והבגד כדליתא בגמ' דשבת פ"ב דף כ"ו: ***בגון** קלע של ספינה וילון כו'. ולא ידעתו למה פרט את אלו ורבים הם הגוויים במסכת כלים וזיתוד בפרק כ"ד ובפ"ח ובשאר פרקים אחת הנה ואחת הנה. ולא עוד אלא דקלע של ספינה. לא נשנה

סמא מת. בלמד ופסחים או בעור: א"ע"פ שאינו מיטמא מדרם. כגון בגד שלם על שלם. דליתו מיטמא מדרם. עד שיהא בו שלשה טפחים על ג"ט ומיטמא במת. וכל שכן שכל המיטמאים מדרם. נטמאין בנגעים. ובלבד בלגנים שאינם לבושים: קלע של ספינה ויילון וכו'. על הני דתשיב מיטמאים

תוספות חדשים

יא במשנה קלע של כו'. בגד המהני את הספינה והוא נס במקרה. וילון שפוסקים לפני הפתח ופתי' שבשם מתחמם בו. (הרא"ש): יא תו"ש ד"ה ושיבים כו' ה"מ למתני. ואפשר משום דסבכה אחת אלא טוקס נקוט שבים דשי"ך ככל הסכמות:

סס: ואני תמה על הרמב"ם שלא כתב לקלע של ספינה בפרקיו להלכות כלים. אשר שם מפכ"ב עד פכ"ח כתב לכלים הטמאים מדרם. וסאינס טמאים מדרם: **ושבים** של סבכה. פי' הר"ב ל' השביס

ליטמא סמא מת יד. אע"פ שאינו ראוי ליטמא מדרם^ה מיטמא בנגעים. בגון קלע יו של ספינה ויילון יו ושבים של סבכה^ה. ומטפחות של ספרים

ובספכ"ח דללים מפרשו ע"ש. ויש לרקדק דסבכה גופה ה"מ למתני. וכתבן פכ"ד דללים משנה י"ז. ומל' הרמב"ם צפי' נראה דל"ג ושבים אלא והסבכ'. עיין במסכת כלים פכ"ד משנה ומטפחות של ספרים. עיין במסכת כלים פכ"ד משנה

וההכרונים. ובספכ"ח דללים מפרשו ע"ש. ויש לרקדק דסבכה גופה ה"מ למתני. וכתבן פכ"ד דללים משנה י"ז. ומל' הרמב"ם צפי' נראה דל"ג ושבים אלא והסבכ'. עיין במסכת כלים פכ"ד משנה ומטפחות של ספרים. עיין במסכת כלים פכ"ד משנה

מלאכת שלמה

יא קלע בגד המהני את הספינה והוא נקרא כס במקרא: ומטפחות של ספרים וה"ר יהוסף ז"ל מהק מלת של ולפי זה נקרא לגרום הס"ח דומטפחות

חידושי מהרי"ח

יא תו"ש ד"ה כהן קלע כו' עב"ל. הרע"ב לא גרס כגון כו' וקלע הוא ענין בבני עצמו וכן הראש שממנו פירש הר"ב כן ג"כ לא גרס כגון ע"ש ולא השגיח הרב:

קלע של ספינה לא עדיף מסדין שמחובר לפתח הבית. והרי גם הבית חמקט"ו וכל העשוי לחברו בקרקע אפילו קודם שחברו חמקט"ו [כגלים פי"א מ"א]. ואפ"ה מקט"ו הסדין משום שהשמש מתחמם בו [כגלים ד"ד ב'] ה"ג הספינה מתחממת בהיילון: (יו) מסך של פתח. ומיורי אחר שקשר בו לולאות [כגלים פי"א מ"ו ועב"ד מ"ג]. ונ"ל דקמ"ל הגך תרתי. דלע"ג שפי' עשה המסך לספינה או לפתח פתח מהן קוממא דלשעבר [כגלים פי"א מ"ט ובתוספתא ג"ל]. אפ"ה מדמקבל עכ"פ עונותא מת דלשעבר יש בו עוממא נגעיה [ומתוך זה קו' רמיו"א]: (פה) שליוער בל"א שקשר בסבכה היא הויבע בל"א. והלעוף משולשל על פני הארס. והיא דלא נקט תנא סבכה גופה. ה"ט מדיש בה חילוק בין של ילדה לזקנה ושל זונה [כגלים פי"א מ"ג] ולא רלס תנא להארין. אבל קמ"ל שבים בין של ילדה בין של זקנה דמקפדת בללו לישב עליו. או משום שמתנגדה כשוראה שבים על פני' מקומע. או שששש ארס עליו ויתקמט לא תוכל

משי וקצבום. וכן משמע בת"כ שהציה הר"ש. להך רבותא נקט ארגמן: (יד) ר"ל כל כלי למד ושפתו ועור שראוי לקט"ו ממת ופרך וכדומה. וכגון שהוא געגה"ל: (פה) אע"ג שאינו ראוי לקט"ו מדרם. כגון שאינו גע"ג טפחים [כגלים פי"א מ"ב. וע"א]. או בלומרים להישב עליו עמוד ונעשה מלאכתו כהך דמני לקמן במתניתין. והך כל דנקט תנא. רק אשעורא ותמונת הכלי קאי. וכדמסיק. אבל במיני לא אפשר דמיירי תנא. דשרי למד גמלי' ומשי וקצבום וכדומה עוממא בכל הטומאות ואפ"ה חמ"ט בנגעים. ואפ"ה נקט כל סתמא. משום דאלמר ופשתן דמני לעיל מינה קאי: (יו) הוא כעין וילון גדול שפורסין ומחוקין המון שספינה כדי להוליך על ידו הספינה כשישעב הרומ למוך היילון. וזה היילון מקט"ו מת ולא מדרם [בתוספתא ב"מ דללים פ"ו]. ואע"ג דכל ספינה אינו מקט"ו [כגלים פי"א מ"ג]. והרי קו"ל כל המחבר לטהור טהור [כגלים פי"א מ"ג]. אבל י"ל דהיינו רק בלא חזי הדבר הנחבר לתשמש לבד. אבל

משנה אחרונה

אפילו שיעור שלם ע"ש לית בהו דגלגלון היינו אכנס וכתב הרב רפכ"ז דללים שאין ברהבו שלם ומ"מ טמאין במת משום אריג כ"ש ולמדרם לא חזו דלגסה ע"ש צעינן למדרם. וכן ראושות אין בהן שיעור המיוחד לעור חמשה על המטה ומ"מ במת טמאין משום כ"ש כדחנן פכ"ו דכלים. הרי לך דכל הני דתני בדקדוק תני להו שיש מהן שאין ראוי למדרם משום דלית בהו שיעור ובמת טמאין וטמאין ג"כ בנגעים. יש מהן שאין מיוחדין למדרם וטמאין במת ויש מהן דאפילו שיעור ע"ש לית בהו שיעור המיוחד למת ואפ"ה טמאין במת משום תכשים או משום אריג או משום מקאט כדפי' וקמ"ל דכולהו כיון שטמאין במת משום דמטמאין בנגעים ומכאן תשובה להרב משנה למך בפ"י מהט"ז שכתבן שם אי אריג כ"ש מטמא בנגעים וכו"ל שאינו מטמא. אלא שבעל קרבן אחרן כתב שמטמא ע"כ. והרי לנו ראיה מפורשת ממשנתנו זו. דגלגלון והיינו אכנס מטמא בנגעים ואינו אלא משום אריג דהא לית בי' שיעור שלם ע"ש כדפירשתי:

אע"פ שאין ראוי למת מדרם. וזריך ביאור מאי אע"פ ומאי ס"ד לתלות טומאת נגעים במדרם. ונראה משום דבנגעים כתיב בגד ועור וכל סתם בנדים ועורות בני מדרם הם שעשויין לשכב ולישב עליהן כדמוכח פ"ח דכלים מ"ו וכמ"ש הרמב"ם ספ"ו מהל' משכב. וסד"א דבגד ועור דהכא נמי כשראויין למדרם קמ"ל דלא לריך. וזהו א"ש הא דמפרש ואזיל כגון קלע ויילון וכו' ותמה תו"ש דמאי איריא הני הא איכא עובא והיני בקושיא. ולמאי דלפי' א"ש עובא ובדקדוק תני כל הני. דתני למימר דלע"פ שאין ראוי למדרם טמאין בנגעים. ובהא איכא תרי גוויי מה שאין ראוי למדרם יש מהן שאין בהן שיעור הראוי למדרם ולמדרם אין בגד מטמא בפתח משלשה ע"ש. ואיכא נמי שם בהן שיעור אלא שאין עשויין למדרם ואומרים בו עמוד ונעשה מלאכתו. ותני הבא כוליה גוויי קלע של ספינה ויילון הני יש בהן שיעור אלא שאין יכול לכתמם בהן דלמלאכתן קיימי ואל' עמוד ובהדיא תנן פכ"ו דכלים מ"ט סדין שעשויין וילון טהור מן המדרם ופשוט דה"ה קלע של ספינה דהיינו כמו וילון לפתח ושיניהם כתבן רמב"ם ספ"ו מהל' משכב הפרוכת וקלע של ספינה אין ראוי למשכב ע"כ. ותני תו שבים על סבכה שזה אינו בגד עשוי ללבישה ותכשים בעלמא הוא כדתנן ספכ"ה דללים ופשיטא דלא חזי למדרם אבל מטמא במת משום תכשים דקו"ל תכשים כל שכן עמא בפ"א דכלים ולהכי תני שבים ולא תני סבכה עממה דלא פסיקא לי' שיש סבכה שטמאה מדרם כדתנן פכ"ד דכלים מ"ט שלם סבכות הן אבל שבים אין בו ד מדרם ומשום תכשים עמא במת וטמא נמי בנגעים ותני. נמי מטפחות של ספרים. מפורש פכ"ד דכלים מ"ג דמטמא מת ולא מדרם ותני תו גלגלון ורשוות הני

י"ב ש"יחא מ"י
י"ג ס"ט"ה ה"ח
י"ד י"ג י"ד י"ה

תוספות חדשים

י"ג בחי"ט ד"ה ורצועות
פ"ט שחלק בין עור
העמוד למחוך לרעות
לשבור ולכן לירי כר"ש
עמ"ק וכל"ה הר"ש והר"מ
כ"ן :

מישנה אחרונה

ורצועות. עומתן
משום מקלט
אע"ג לית בה שיעור
המיוחד לעור כדפי'
לעיל ומכאן ראי'
דמקלט כ"ש עומא היינו
כל שהו ממש וכהבנו
מזה רפ"ז כל"ה :
עד שיראה באריג
ובמוכין. בת"כ תיבא
בקרחתו או בגבחתו
מכאן אמרו עד שיראה
באריג ובמוכין. ומשמע
מפי' הרמב"ם משום
שהחדשים דרכן שיואלין
מן מוכין ולהכי כתב
בקרחתו או בגבחתו
לגלווי דליכא קפידא
בדבר דל"כ לשתוק
קרא מקרחתו וגבחתו
ומהיכי תיתי לחלק
אלא ע"כ אתי לומר
שהחדשים שיראה
גם במוכין. ואין לומר
במוכין לבד בני
בחדשים ולא מסתבר
גם עליהם כגד
או ש"ו נראין כדרכן.
פי' הרב אינו פושטן
אלא רואהו כמות שהוא.
ולשון הר"ש אינו פושטן
אלא מה שהוא יכול
לראות כך כמות שהוא
רואה וכל"ה הר"ש.
ומלשום משמע דלקולא
איחזיק שאל"ה לראות
מה שבתוך הקמט שאינו
מטמא וכ"כ מלשון
הרמב"ם בפירושו שכתב
שלא נהיבנה שיטמא
עד שיראה מה שבתוכו
ולא נהקור בין הכפלים
ע"כ ולפי' משמע
דעמ"ק הוא משום דמה
שכפלים חביב בית

בישעיה (ג' י"ח) וגלגלון. אכנט שחוגרים זו: סגוס. כגד פז
מאוד והוא כאלדרת שער: באריג ובמוכין. כגוף האלדרת ובשערות
הבולטים ממנה. והלכה כר"א בן יעקב: הדמית והתורמל.
כלים של עור וקופרים אותן וכפול העור במקום הקשר ואין
הנגע שזכפליו נראה. א"כ

מפסגט העור. ולהכי יקחני נראין
כדרכן כלומר שאין פושטו. אלא
רואהו כך כמות שהוא: הדמת. נוד
של עור: תורמל. כמין כים גדולה:
של עור שברועה מינה חפליו בתוכו:
מתוכו לאחוריו. אם מתחלה נראה
נגע בתוכו והסגירו ובסוף שזע
נראה נגע באחוריו מבחון חשיב
פסיון

וגלגלון. פי' הר"ב אכנט כו'. ועיין בפירוש [הר"ב]
מ"ד פ"ג דעדיות: ורצועות מנעל וסנדל.
עיין בפי' הר"ב פכ"ד דכלים משנה י"ב: שיש בהן רוחב
כגרים. לפי שלא יהיה נגע פחות מכגרים מרובע. כמו
שפירשנו. הרמב"ם:

סגוס כו'. ראב"י אומר עד
שיראה באריג ובמוכין.
פירש הר"ב סגוס כגד עב מאלד.
והוא כאלדרת שער וכו' לשון הרמב"ם
והשם זה שהשם אמר בנגעי
(בגדים) פחתת היא בקרחתו או
בגבחתו. ואמרו בספרא בקרחתו.
אלו השחקים, ר"ל הבגד הישן אשר
קשתו קטחו. בגבחתו אלו החדשים.
ר"ל הבגד החדש אשר לכן פתילות
ובגד הלמר כאשר הוא חדש וכ"ש העצים הגסים כמו בגדא דגרא
כמו גרגרים מלמר בולטין. נקראו מוכין לדמותם כמוכין. והוא הלמר אשר ימלאו בו הכרים חולתן. ע"כ. ואינו מפרש
מה טעם בקרחתו אלו השחקים ובגבחתו אלו החדשים ודברי רש"י בזה יודעים במקומן בפי' החומש. ובעל ק"א כ' בשם
פסיקתא זוטרתא דבקרחתו דריש מלשון קרה. שנקרחתו המוכין אשר עליו כמו שיקרח השער אשר מהראש. שזה
יקרה לו מפני היותו יסן. וגבחתו אלו החדשים. שהמוכין עדיין גבוהים עליהם ויהי' בגבחתו כאילו כתיב בגבחתו.
יראה

ספרים פ"ט) וגלגלון (ז' ורצועות
מנעל וסנדל שיש בהן רוחב כגרים י"א).
הרי אלו מיטמאין בנגעים י"ב) סגוס י"ג)
שנראה בו נגע. ר"א בן יעקב אומר
עד שיראה באריג י"ד) ובמוכין י"ה).
החמתני) והתורמל י"ז) נראין כדרכן י"ח).
ופרשה מתוכו לאחוריו ומאחוריו
לתוכו

מלאכת שלמה

קרבן אהרן שם ספ"ו סגוס כגד עבה שמוכין יואלין עליו וכן למעלה
מן האריג והוא אשר קרא כאן בכרייתא חדשים וזה יקרה כנגדים
השעירים או כנגדים הנסים החדשים והן כמו גרגירי הלמר בולטים
עליהם דומה למוכין והוא הלמר אשר ימלאו בו הכרים וזה אמר ר' אליעזר
שלין הנגע מטמא עד שיראה באריג ובמוכין והוא מה שאמר הכתוב
בגבחתו שהן הגרגירי הבולטים. והר"ש ז"ל פי' מוכין מלשון קריעה כמו
מוכין דתמן כסמך ואמר שהסגוס הוא כגד עשוי שורות שורה שורה
אחת אריג ושורה אחת שאינה אריג וכן עשוי כולו ולשורה שאינה אריג
הוא שקרא מוכין ורוחב השורה אין בה שלש אלבעות ולכן אמר ר"א שר"ך
שיראה הנגע באריג ובמוכין שהוא מה שאינו אריג עכ"ד ולא ידעתי
וכו' ע"ש בק"א: נראין כדרכן פושט מתוכו לאחוריו כן מ"מ ומתקנה הויו:
מוכין

דומטפות בשבא: גלגליון הוא אכנט ואולם הוא נזר מן והגליונים
הרמב"ם ז"ל וי"ל שקרא האכנט גלגליון על שם שגלגלו על מתניו
כשמתאורז בו וכן ג"כ כתבתי בשם הר"ש שיריליו ז"ל בפ"ג דמסכת עדיות:
ובערך פי' מיורך [האחא דמס' עדיות] וי"א חוטיין של משי והן גדולות
ובכרייתא בת"כ פרתת שמיני פרשה ל' ופרשה ו' ופרשה י' גרסי' נגלגין
גם בפרשת זבים פרשה ב' גם בפרשת אחרי מות סוף פרק י"ב:
ורצועות מנעל וסנדל והא דתמן בפכ"ד דמסכת כלים ושל רצועות ושל
סדלים שערות כמלום התם בעור העומד לכך דלוינו כלי אבל רצועות
שעשו ממנו עמאים וכן פי' שם רע"ל. וכן תירלו ג"כ ברייתא השנייה
סוף פרק י"ג דפרשת נגעים ור"ך דקדק אמאי אינטריך למהדר ולמיתני
הרי אלו מטמאים בנגעים ואפשר דמשנה יתירה אשמי' אלו וכל כיוצא
בהן שכן כתב שם הרמב"ם ז"ל: עד שיראה באריג ובמוכין פי' בספר

יבין ישראל הפארתת יבין

בגד למר עב מאלד. ושערותיו בולטות על כל פניו. ונקרא
ג"כ קאלמוק בל"א: (ז' ר"ל שיראה גם בחוטי האריג שמתח
השערות הבולטות: י"ה) הן השערות הבולטות הג"ל. דלר"ך
שיהיה הנגע בשיטתן יחד. והיו קרחתו וגבחתו האמור
בתורה. דקרחתו הוא גוף האריג. שכשייתכן הבגד ויגשרו
שערותיו הבולטות. ישאר גוף האריג שמתחתו קרוח. וגבחתו
היונו גבחתו [בהתחלפות ה' ג']. ור"ל השערות הגבוהות שבולטות
על פני הבגד [ואוקלוס דהגס בשחוקת' ומדתות' היטו שיהא מקט' נגעים
כשיתישן ויקרוו השערות שעל פניו. וגבחתו' היטו כהבגד חדש. ופי' הבגד
נראין נהיטן פדיון מהשערות שעל פניו]: (ז' ט"ד עור שלויכע בל"א:
(ז' כ"ס עור של רועה והוא גדול כדי להניח בתוכו מוטו וכל
כליו הלריכיים לו כל היום בשפתו בשדה לרעות לאנו: י"ח) ר"ל
הכהן בודק נגע שזזה או. בזה. כדרכו של הכלי. ר"ל כפי
שרגל

תוכל להאיך מתחתיו יפה לתוך. להכי אמקט' מדרס רק
קומחת מת: פ"ט) לכרכן בהן ומיירי שאינן מלוייריס [כלים
פ"ח]: (ז' חגורה: י"א) ר"ל שיש בהחגורה או בהרצועה רוחב
כגרים. ואע"ג דל"כ אין בהן שחקים לקט' [כלים פ"ז מ"ט
וס"ו ג']. אש"ה ביש בהן לורת כלי מקט' [כג"ש כלים פכ"ד
מ"ג ומכ"ס מל"ס פ"ז ה"ג]. ואע"ג דל"כ לפשות ברוחב מלי
פשה באורך. או גם מתחוריו מדהוה עור [עין] לפיל מ"ו וקתן
כו' ע"ד]: (ז' אף שכולן מקבלין רק שאר קומחות ולא קומחת
נדרס. יש מדלין בהן כשיעור למדרס. ויש מדלומרים להיושב
עמוד ונעשה מללכתו. ותנא שיעור בגד שאינו גע"ג טפחים
או כל בגד או עור שאינו עשוי לישיבה. שייך גבי' לומר
עמוד ובת"ל. או איך דחשיב בכלים [פ"ח]. שכולן מטמאין
רק בשאר קומחות ולא קומחת מדרס: י"ג) פליש בל"א והוא

ואע"ג דבנגדים לא אשכחן דדרשי הכי אפשר דסמיכין אקישא דליתקשו
הסתרים כדאמרי' ספ"ב בנגעי הנוף וכן בבתים תנן החם בית אפל אין פותחין בו חלונות.
כולהו אהרדי דהתיב לזרפת הנגד ולבית כמ"ס הרב פי"ב מ"ח. אלא ש"ש הא דתיבא בתוספתא פדיון המקומט מפשיטין קמטיו ורואה את נגעו וכן פסק הרמב"ם
כתבירו. ודוקא לחלק בין קמטים לקשרים. ועוד לפי מ"ס מהר"ם לעיל פ"ב גבי בית אפל אין פותחין בו חלונות מחדש אבל חלונות מנופות פותחין ע"כ. וקשרים
דמו למנופות. ולפי"ד יש לפרש דלהומרא קאמר מתני' נראין כדרכן שאם הנגע ע"ג הקשר כגרים ואלו ה' פושטו לא ה' כגרים במקום אחד ואין בעיני כגרים
במקום אחד כדלעיל פ"ו מ"ו ופ"ח מ"ו קמ"ל שאם נראה כגרים כמות שהוא עומא ונ"ע. ולפי"ד אינו עיני להא דסדיון המקומט דהתם שאין הנגע למעלה אלא בתוך הקמט
מפשיטין את הקמט דדמי לחלונות המנופות. ופרשה מתוכו לאחוריו ומאחוריו לתוכו. לכאורה מלחא דפשיטא הוא כיון דפסיון רחוק ממעמ מה לי מתוכו לתוכו ומה
לי לאחוריו. גם כיון דפ"ו מ"ס הרב מן התוספתא דדוקא בערות דין זה ולא בנגדים. וכ"ז נר"ך ע"ס א"כ לא שגאמר דהלכתא גמירי הכי. ואפשר ליתן ע"ס לפי
מאי דק"ל בפ"ו ב"ל ספ"ב נגעים טהור ומשמע דכלל הנגעים הדיון כן אף בנגעי כגדים וכ"כ הר"ש במתני' דלקמן דבנגדים גמי אמרי' את הודאי הוא ממתא
ואינו מטמא את הספק. לפ"ו ה' נראה אם ראה הכהן את הנגע בתחלה בעור מתוכו ולא בדק באחוריו. ובסוף שכע מלא גם באחוריו ויש כאן ספק אם ה'
מתלתו גם באחוריו ואין כאן פסיון או שם אש"כ נולד וה"ו פסיון ומתרין ליה לכל ספק נגעים טהור. ובלאו עממא דספק נראה גמי דהכא טהור דאוקמי לי' אחוקא
דקשתא

עובדיה מברטנורה נגעים כל הבגדים פרק יא תוספות יום טוב סה

יראה בגבוחו. ולזה נראה שנתכוון הרמב"ם ז"ל [וה"ש הרמב"ם בגדה דגס כ"ל שז"ל גמדה דגס. והוא ספ"ק דביצה דף ט"ז. לענין כלאים קשים דשריין וקאמר האי נמטא גמדה דגס שריא. ופי' רש"י נמטא בגד שקורין (* פלמרא בלע"ז) גמדה קשה כמו גמוד מסאגא (בפ' ע"פ דף קי"א [ופירש"י] נתכוונו מנעליו) דבר שהוא כוון נעשה קשה. דגס מקום. שריא לשיבה טו'] : **יב בגד המוסגר**. כתב הר"ב שהי' בו נגע ולבשו. וכך פי' הר"ש. משום דמוכח מת"כ דמייירי אף בימי פסיון ובתוספ' משמע דדוקא בעורות ארמיין הכי. ולא בגדים : **יב בגד המוסגר**. שהיה בו נגע ולבשו. ואין הנגע כיכר בו : כולם טהורים. דאת הודאי הוא מטמא. ואינו מטמא את הספק

וכ"ל דלרווחא דמלחא כתב שגולד בהן נגע. וכלומר שאפילו אם ע"י הנגע לא הלך לו הנגע. משכחה לה. היכא דאית ליה כבד בגדים לצועי ולחמר שגלצו גולד בהן נגע. שהם אינם מיטמאים בגנעים. כדתנן לעיל מ"ג : **[כולם טהורים]**. לטון הר"ב דאת הודאי הוא מטמא כו' כדפי' לעיל בספ"ה לענין אדם. הר"ש והע"ג דהס' קרא דייק (* [פלטא] *) כד"י ליתא הכי

צינונים
יב בגד המוסגר
הוא ספ"ק דביצה דף ט"ז

משנה אחרונה

השתא כפי שמאלת עשאוהי' ג"כ מתחלתו ואין כאן פסיון. וכ"כ דלרבה אוקמי' חזוקת עהרה דמשיקרא שמעולם לא הי' בו נגע וה"ל מסתמא לא הי' מתחלתו כחזרויו. זה אינו דמ"מ העור גופי' איתרע חזוקת' מכת הנגע שנתוכו מתחלתו וא"כ אין כאן פסיון ומהור. ומיהו נראה דאם מלא הנגע בחזרויו מכוון נגד מה שכתבו ממש שהרי נראין הדבר' שמתחלתו עבר מעבר לעבר אין כאן ספק דכל דבר המזוי ושכיח אינו נכנס בספק כמבואר בספיקי' בי"ד סי' י"ז וכמה דוכתי. ובהו יס לחלק בין בגד לעור דבגד שהוא עך מסתמא מתחלתו עבר מחזרו לחזרויו ואין כאן פסיון. אבל עור שמתמא בגנעים בין רך ובין קשה כמ"ס הרמב"ם ובדבר קשה מסתמא אינו רגיל להתפשט מיד אלא שזהו כמה ימים ותליין במזוי ועמא. והשתא י"ל דכתיב איירי מחני'

יבין תפארת ישראל בועז

שרגל הכיס להיות ששגליו מונחין סמוכין ותוספין זל"ז יחד. דכשהנגע בין השגלין הו"ל זיהס"ת. ואין מטמא סס נגע [מכ"ס וה"ש]. ונ"ל דמייירי דשגליו הכיסין אינן נפתחי' לעולם. דאל"כ היכי ס"ד דמשום דכשהכיס סגור עומדין השגלין תכופין יחשב הנגע שבין השגלין כזיהס"ת לענין קבלת טומאה נגע. הרי כל עשה פתוחו וסגורו והיכי ס"ד דנימא זכה"ג זיהס"ת [ושין כליס פכ"ו מ"א וי. ומכילתין פ"ב מ"ד]. ול"פ הו' כ"ל דלתומת קאמר דנראין כדרך דאם הנגע כגרים ממעל להשגלין מנערף לכגרים משכן לשכן. דלא גרע מחזוי שתי כשמונחין יחד [מגלי ס' ע']. והרי גם בחדס ס"ל להר"ש דנגע שצב' הנגעים סמוכות מנערף לכגרים [פ"ח מ"ז] : **(א)** : דאם הנגע צעבר הא' ופשה צעבר השני טמא. ודוקא בעור אבל צבנד לא מחשב פסיון **(א)** : **(ב)** : משכח"ל דכההו צראשן שנתערב בכמה צבנדי שגולד כההו צבן נגע בתחלה שיכירו. כיון שחזר נגע להמטילת שלקה מהעומד בעיטו. דאז שורף הצבנד [כמ"ז]. ונתערב איתו בגד המוטלה על בגדים טהורים מוטלים. א"כ מייירי שלצע כולן. ועי"ז לא ניכר הנגע או דלצע כולן ולא עברה הנגע מהבגד המונגע ע"י שנלצע. אבל צבנדי האחרים שנתערב זה בהן. ג"כ גולד בהן נגעים הנכרים גם השתא. והא"פ טהורים. מדטולדו צבנד אחר שנלצע [ומי"ז]. א"כ דמייירי שחזר שרקע הנגע מהבגד בסוף שצו השני [ומי"ז]. נתערב צבנדי אחרים שנקוצים כמוהו : **(א)** : וכיון דבגד מוסגר הוא לא חוזק עדיין לטומאה. ובכ"כ כל ספקו טהור בגנעי אדם. וה"ה בגנעי צבנדי. ואל"ה בגנעי צבנדי. ואל"ה א"כ לפי נקט שנתערב באחרים דייט ספק וכו'. הרי אפילו נתערב חד בגד נמי לשתי מה"ס. י"ל דאין ה"ז. אלא דאז היה אסור לנכנס בית דודאי א' טהור עמא

שהדבר ספק אימתי נולץ הנגע בחזרויו ובהכי תני התמת והתורמל פושין מתוכו לחזרויו שהדבר מלוי שח"כ נולד. ובצנדים הדרבה הדרב מלוי בספק וכדפי' : **יב בגד המוסגר שנתערב באחרים**. פי' הר"ב שצבנו ואח"כ נתערב וב"כ הר"ש דלא לא צבנו הא מייכר בגנעו וכתב הר"ש דבתוספתא איתא דלביצה מטהרת צבנד המוסגר ור"א בר"ש אומר הרי הוא בהגורו ומתני' כראב"ש ע"כ ולפ"ז הי' נראה דהלכה כראב"ש דסתם צמתני' ומחלוקת בצרייתא הלכה כסתם אבל הרמב"ם ספק כח"ק דתוספתא ופסק נמי כמתני' ע"כ לא מפרש מתני' בלצע. וא"כ קשה האיך מתערב. אלא שהר"ש מפרש עוד פי' אחר דמייירי בשני צבנדי כזה בגדים וכוה כסלע ולסוף שבו כזה כסלע וכוה כסלע ואינו יודע איזהו פשה עד שלא נזקק לטומאה ספקו טהור משנזקק לטומאה ספקו טמא כלעיל בפ"ה. והיינו נמי דאמר הכא במוסגר טהור ובמוחלט טמא ע"כ. ולטון נתערב באחרים לא משמע שאינו יודע פשה דסתם תערובת היינו תערובת ממש שנתערב צבנד טהורים. וגם נתערב באחרים הכי משמע דאלו באינו יודע איזהו פשה הי' למיתני נתערב בחדר וגם הר"ש מפרש לה לענין נתערב צבנד טהורים : עוד כתב הר"ש פי' אחר דמייירי במוסגר שכההו בשני קורע מקום הנגע כחשפטו והבגד קרוי מוסגר שנתערב באחרים וחזר הנגע לאחד מהם ואלו ידעינן שצמוסגר חזר שורף. והבתא דספק הוא אינו מטמא את הספק אלא דבתוספתא משמע דמוסגר ממש בתוך ימי הסגור מייירי עכ"ל. ואינו תמה על כל מה שטרח הר"ש בזה משום דאז מייכר בגנעו. והא משכחה לה שנתערב צבנדי של עכו"ם שאין עמואין בגנעים כלעיל בר"פ וקמ"ל דכוס טהורין שאינו מטמא את הספק. וגם עיקר הך מילתא שאינו מטמא את הספק גבי נגעי הגוף מיתנייהו ובצנדים מנ"ל וכן הקשה חו"ע. ומ"ס דאין להחמיר בצנדים יותר מאדם ע"כ לא יתכן דמלינו חומר בצנדים מבאדם לענין עומד בשני ולענין טהור חוץ לעירות. וכמ"ס הרמב"ם בחבורו סי"ג. ומיהו בתוספתא תני בגנעי בתים כל ספק טהור כמש"ל רפי"ב. והרא"ש לא כתב משום דאינו מטמא את הספק דאיהו מפרש משום ביטול צבנד כפשתא דמתני' ובהו א"כ ספק דביטול עשה כולו אית : **יב בגד המוסגר** לה משום כולן טהורים. לפי טעם הר"ש והר"ב דאין מטהר את הספק ניהו דמוסגר שצנינו לא נזקק לטומאה מטהרין כלעיל פ"ה. אבל להרא"ש דמפרש לה משום ביטול צבנד ז"ע דמוחלט נמי ליבעל. והרא"ש כתב דמוסגר שהוא קל בעל ומוחלט דחמוד לא. וז"ע דככל התורה אין חילוק ואיסורי חלב דם וותר ופיגול דאיסורי כרת הן מ"ל בעלי. ומלבין הרמב"ם בחבורו נמי נראה שחשש מטעם בטול צבנד שכתב מוחלט שנתערב באחרים כיון עמואין אפילו אחד בכמה אלפים ע"כ. וז"ע מנ"ל דמוחלט לא בטל. ובכסף משנה כתב דבת"כ מיייתי לי' מקרא. ולא מלאתיו. ונראה דהא נמי ממארת ילפינן מלל כתיב מארה או ארורה אלא ממארת לפי משפיל שמאחי את כל המעורב עמו וכן פי' רש"י גבי מים המאריים דלא כבד ארורים. אלא מאריים שמתרין קלה נגופה של אשה. ושוקר ממארת צמוחלט כתיב גבי שפ"ג דרש"י נמי למוסגר היינו מדכתיב. לרעת אבל לא אחרו במוסגר תן בו מארה אלא לאסור כהנהא אבל שאינו ממאיר אחרים. ומהאי טעמא נמי קל"ז ועשאו מוכין טהור במוסגר ולא צמוחלט כיון דביטול צבנד לא מהני בי' אש"ג דככל התורה מהני שגשגה כולו היתר והכא לא מהני אלמא לית לי' תקנתא כלל. ויס דלקק דכמ' בכורות דף כ"ג ארמיין דביטול צבנד בטומאה לא מהני אלא למגע אבל במשא טמא והכא במוסגר משמע דטהור לגמרי אפשר כיון דטומאה משא אינה אלא מדרכין כמ"ס החו"ס שם בגנעים דלא שכיחי לא גזרו :

נגעים כל הבגדים פרק יא

סו

כתבו דהא שריפה בעי כרי לתורת שארץ מותר כמו שהוא בתמור פרק אחרון משנת אחרונה אבל מן תן מארה לא היה אפרן מותר וכמו שסביא שם הרב תו"ט בשם תוס' דהואיל וצוה הכתוב לשרוף או נעשה מצותן והלך לו האיסור ע"ש ומה שכתב הרב תו"ט שהרי מצוי שרפה שמוחר בתנאה בתרומה במאה שאני תרומה במאה דכתיב רבוי שלך תהא להסוק תבשילך אבל ערלה וכלאי הכרם והחץ אסור בהנאה בשעה שרפה כמו שהוא שם במשנה ה' וז"ל כ"ד מוחלט דכולהו לא י"ל רבוי להנאה בשעה שריפה :

יבין

מומל ואסור בהנאה. דהא שרפה צעו. ר"ל דלא תימא כיון שקללו למוכין תבשיל שם בגד מנוגע מעל המוכין. על זה כתבו דברי שרפה צעו. כלומר הרי הסורה אמרה שיקרעו בגדו. ולא אמרה שיקרעו ויבטלו משם בגד. אלמלא אף שיקרעו. עדיין שם בגד עליו. ולפיכך עדיין מומלחו עליו ואסור בהנאה [ועי' מ"ט כ"ה כ"ד פ"ג סי' י"ט] :

תפארת ישראל

יבין

עמא. אלא גם מוכין שלו עמא ויש בו מלות שרפה. וגם חומר משאר גפרקים שאפרן מותר בהנאה [תוס' עיני ד"כ פ"ג]. אבל בגד מנוגע ששרף אפרו אסור בהנאה. וכ"כ אמרין בתוספתא דמכילתין [פ"ז] דעלמא וצביטא מצינת מנוגע ששרפן מממלחין צביטא. וכל דכולהו עממא מדמציבא גבה מומלחא וכמ"ל. ובוה יסורן קושיא רמז"ט להר"ם והר"ב שכתבו דמשום הכי

משנה אחרונה

מסור הנסקל. ינאה לי מה שפסק הרמב"ם בחמץ שורפו ואפרו אסור. ותמה נזמן אברהם ר"ם תמ"ה דלא אפרו אסור האף שורפו ותמא ינאה באפרו. ולמאי דפי' ינאה דדוקא בנקבדין דאפרין אסור מדאורייתא חיישינן שמא ינאה. אבל חמץ שנחלקו בו ר"י וחכמים דלר"י שורפו ולחכמים מפררו ובסוף תמורה סתם לן כר"י ומסקנא לן הלכתא כמאן ולכך פסק תרומה לתומא שורפו ואפרו אסור ואין לחוש שהנה באפרו דאפי' ינאה אין כאן איסור ודאי שמא מן הגשפין הוא. ואסור בהנאותו ל"ט בספ"ב דקידושין וצ"י מהקדש בלויסורי הגאה חשיב כל איסורי הגאה ולא חשיב רק. ומיהו ה"רן כתב שם דשייר מותר ופיגול ומזן אכל המו"ט כתבו שם דהני לאו שורא נינהו וע"ש ל"ט :

הלכתא נבירתא כללא דפרק יא

כגרים. וכולן מנוגע. וא"א שיפשה אפ"ה סוגרו אף דשבעו א' לא נ"ם מדי. עכ"פ שמה יעמוד בעינו ב' שבעות וישרפנו [וכ"ל דאפי"ה צריך כהן לבקרו בסוף שבוע א'. דאם יעבור או מטהרו. ואם יכתה או לאחד בבוס למראה בינוני. ובסוף הסגר שוב ימצאנו במראה בינוני. או אפילו פשה מבכסו ופחור [כלעיל סימן י"ד]. וכשימצאנו בסוף הסגר א' במראה חזק. ובסוף הסגר ב' ימצאנו שוב במראה בינוני. צריך לקרוע במקום הנגע ולשרוף מה שקרע כתוכו [כמשנה ר']. סמיון הסמוך כ"ש. והרחוק או התור שיעורו כגרים :

משנה ה ש"ע שלא התלבנו עדיין. אפ"ה משמאו בנגעים. שיעור הפקעת של שתי או ערב שיטמא בנגע. הוא שהיה גדול כפקעת שחציו שתי וחציו ערב כפי שיעור הצריך לבגד של גע"ג אצבעות. ובישי בהפקעת פסוקות אפילו נמסך רק במקום א'. אם אין בכל חוט כרי לארוג גע"ג אצבעות אמ"ט בנגעים. מיהו בקשרם יחד הו"ל חיבור. אפילו הן מספוקות הרבה :

משנה ז ב' פקעיות שכרף מא' מהן לחבירו והוש' שביניהן מחברין אין א' מהן נטמא מנגע שבתכרו. וכ"כ ב' סלילים שכרף מול"ו. ואפילו חושי כובד העליון שמתחברין בבגד שעל כובד התחתון. אף שבעורין יחד בכמה חושי שתי אפ"ה אינן חיבור. ואפילו ב' דפי חלק שכבר נארגו ומעורין זב"ז רק בחושי שתי. אפ"ה אינן חיבור. אבל חושי שתי המתחברין בכסא אריגה אפילו אינן מנוגעים מסודרים זא"ז. וכ"כ חושי הערב שכבר נורק בין חושי השתי. אף שלא התיישב במקומו כראוי אפ"ה מצטרף לכשיעור נגע כגרים : **משנה י** שתי המתוח מהנארג שבכסא הארוג. כשיש נגע בהשתי או בהנארג. הרי השני טהור. סמיון והנימין שבקצוותי. הסמיון עיקר והנימין מפל לו. וכשיעקר מנוגע נטמא המפל. ולא איפכא. נגע בהבגד. מציל האומרות. אפילו הן סמיון החיוב :

משנה יא כל צמר או פשתן שמקבל שום טומאה אף שאמקט"ץ מדרם נטמא בנגע. ואפילו קלע של ספינה שספינה עצמה אמקט"ץ. וכ"כ וילון שבפתח שהביא אמקט"ץ. ושכיס של סבת שהסבתה עצמה אמקט"ץ. ואפילו מטפחות שאינן מצויירות שיהיו לספרי. שאינן לתשמישי אדם כלל. ואפילו אבגס או רצועות מנעל וסנדל שאינן רחבים רק גרים. וא"א שיפשה רק באחורי הרצועה. יש בכלן דין נגע. בגד עב ששערותי' בולמות. וצריך שתראה הנגע בהארג ובהשערות יחד. כיס עור עם שנצין. הרי הנגע שבנצין כבית הסתרים. ונגע שעל הקמטין מצטרף מקמט לקמט לבגרים. אם אין רגליון לפתחן. ופושא גם מתוכו לאתרווה ואיפכא. מיהו כל סמיון שמעבר לעבר. אפילו קרוב הינו כרחק וצריך שיפשה כגרים :

משנה יב בגד מוסגר שנתערב בטהור. אפילו חד בחד. התערבות טהור מרלא החוקק לטומאה עדיין. ובנצין אפילו למשלניות פתוחות מנענא"צ. ואפילו מעורות בקצוותיהן יחד שמקט"ץ להבא אפ"ה מונבטל מהן טומאה דמעיקרא. גם טומ' הסגר דלשעבר נתבטל מהבגד וטהור ומותר בהנאה. אבל מוחלט שנתערב. אפילו ברוב לא בטיל. או משום החשיב. ואי משום דהוא כע"ג דלא בטיל. [ותמורה דלא חשיב לה בעי' ס"ה מ"ט]. ובקצנן אפילו התורף למוכין. נשאר בטומאתו ובאיסור הנאתו. ואפילו שרש לאפר טמא ואסור בהנאה :

חוק

משנה

אפרו אסור. אלא שהתוס' כתבו בתמורה פעמא דנשרפין אפר מותר ללאחר ששרפו כמות אלו ל' איסורו כמו אין לך דבר שנעשית מלתו ומועלין בו ולכך אפרו מותר אכל נקבדין משיך איסוריהו לעולם ע"כ. ולפ"ז שור הנסקל ששרפו נמי אפרו מותר שהרי כיון שנסקל נעשה מלתו ואול' ל' איסורי' וכשרפנו אה"כ אפרו מותר. זה ל"ט דסתמא תנן כל הנקבדין אפרן אסור : וברכי' ינאה נמי הא דלמך בתמורה כל הנשרפין לא יקצרו. ופי' רש"י דלמא משכח להו אינש ואכל להו והקשה תו"ט דלא"כ נקבדין נמי ניחוש ונדהק בזה. ולעד"נ מדהקפיד הכתוב לפרש היינו שלא יראו ולא ימלאו בעולם והלכך לא יקצרו דנקבדיה און מוציאין הן העולם. וברא דפי' לעיל דאמר הנקבדין אסור מדאורייתא דגמרי'

משנה א כל בגדי צמר ופשתן. ושתי וערב שלהן. או עור כשהן של ישראל. או של נשים עבדים וקטנים. ואפילו של גר חושב שאמ"ט בנגע אדם. מטמאו בנגעי בגדים. הקונה בגד מנוגע פועקט"ץ. אף שביד המוכר לא ה' מטמא בנגע. אפ"ה כשישראל קנה מנוגע חייב להראותו לכהן. עורות ברייתא המים אמ"ט בנגעים. רק בחיבור להן אפילו רק חוט מרוב המקבל שאר טומאות. אפילו שגם חרוש צמר סמיון שאמקט"ץ נגע. נזה"כ הוא שיטמא בנגעים :

משנה ב צמר או פשתן שערב זה או זה עם מין שאמ"ט בנגעים. וטרפן יחד. ועשה מוחתערבות בגד. אזלינן בתר רובא : **משנה ג** עורות ובגדים צבועים אפילו רק כמבע. ובתים הצבועים רק בידו אדם אמ"ט בנגעים :

משנה ד השוה"ע שבבגד. שרק א' מהן צבוע הולכין אחר הנאיא : מראה נגע בגד הוא או ארום מאד או ירוק גרין מאד ומצטרפין לכגרים. ואפילו האום במראה א' והפשוין במראה האחרת ויהלל. ואם נשתנה ממראה למראה ופשה ישרף. ובלא פשה נסגר רק עור שבוע א'. ולא אמרין נגע חדש הוא :

משנה ה עמר בעינו סוף שבוע א' יכבסו. וכשיעבור בכבוס. טובלו וטהרו. ואם לא יעבור בכבוס. מסגירו שנית. ואפילו נתהפך בכבוס זה שבסוף שבוע א' למראה בינונית. כך דינו. ורק אם אח"כ בסוף הסגר ב' נשאר במראה בינוני שבו. מסבילו וטהרו. ואם אז יתחוק למראה בתחלה ישרף. וכ"כ בפשה בהסגר א' או ב' ישרף. וכברה מראה פסול לבינוני. אם בתחלה טהור. ואם בסוף הסגר א' מכבס ומסגירו. ואם בסוף שבוע ב' קורע מקום הנגע ושורפו. ופולה משלית על הנקב :

משנה ו וכשיהוור אח"כ הנגע על גוף הבגד. שורפו. והמשלית ניצל. וכשיהוור להמשלית שורף הבגד והמשלית מסגיר מחדש : משלית שלקח מבגד מוסגר. או מבגד שנקרע ממנו מקום הנגע כנ"ל ושלאו על בגד טהור. ובסוף שבוע ב' או אחר הפסור חזר נגע לבגד הא'. שורף גם משלית זה. וכ"ש בחזר הנגע לבגד הב' ששורף המשלית. והבגד הב' נסגר מחדש. ובחזר להמשלית הבגד הא' ישרף [וכ"ש שורף המשלית] והבגד הב' נסגר עם המשלית מחדש. ולכשיחשטה לבסוף שורף המשלית [וא"ת למה הבגד הב' נסגר מחדש. מ"ש ממשלית טהור ששלאו על מקום קרע הנגע. שששחור הנגע להבגד מציל המשלית כריש משנתנו. ואסאי ויהי' הבגד הטמא דהתם כמשלית הטמא דהבא. והמשלית הטהור דהתם כבגד הטהור דהבא. וא"כ אם התם אין המשלית המועט נגרו אחר הבגד הרוב שמוחבר לו. מבי"ש דהול"ל הכא שאין הבגד הרוב נגרו אחר המשלית המועט שמוחבר אליו. והול"ל שהבגד ניצל לגמרי. י"ל התם הטהור הנגע להבגד שהי' בו נגע בתחלה. תולין הקלקה במקולקל. והמשלית שבו עדיין לא איתרע כלל. להכי המשלית ניצל לגמרי. אבל הכא טרלא חזר נגע להבגד הראשון רק להמשלית אחר שנישל מהבגד הראשון ואחר שנתחבר בהבגד השני. אף דשידינן המשלית המקולקל לבגד הראשון המקולקל שישורף גם הוא. עכ"ם מדאיתליד היעוואת בהמשלית אחר שנתחבר בבגד השני. איתרע גם בגד השני ויסגר :

משנה ז נגע שבספסם לבן שבבגד. ופשה ג' לפספס אחר לבן. אף שספסם צבוע מספ"ק ביניהן. ובגדי סמיון. אבל צריך כגרים סמיון. ככל סמיון דרש"י. ובגד רולו צבוע ויש בו רק ספסם א' לבן. דהב